SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 31, П'ЯТНИЦЯ, 2 СЕРПНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 31, FRIDAY, AUGUST 2, 2013 $1.00

Мета „високих гостей" – закрити Україні дорогу до Европи

Василь Зілгалов
Радіо „Свобода"

Европейські оглядачі вважають, що організовані Кремлем релігійно-політичні урочистості до 1025-річчя Хрещення Русі мають на меті не лише зміцнити позиції Росії на православних теренах. Чи не головним завданням цих політизованих святкувань є посилення контролі Москви над Києвом. Адже, на думку европейських оглядачів, евроінтеґрація України може бути розцінена як особиста поразка Володимира Путіна. Спостерігачі припускають, що внесення в останній момент змін у пляни Віктора Януковича та В. Путіна на 27 та 28 липня вказує на невпевненість та напруження організаторів урочистостей.

Швейцарська „Нойє Цюрихер Цайтунг" вважає, що церковно-політичні урочистості з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі є не лише свідченням усе більших амбіцій Російської Православної Церкви (РПЦ). Організовуючи відзначення, офіційний Кремль, насамперед, хоче використати Церкву та православ'я для зміцнення своїх політичних позицій в Україні, Білорусі й навіть у Центральній Европі. Це підтверджують і тези про зміцнення православ'я на „спільних европейських просторах", озвучені В. Путіним в етері телеканалу „Росія-1", і участь у Молебні на Володимирській гірці Києва, окрім В. Путіна і В. Януковича, також президентів Сербії та Молдови. Оглядачі вказують, що, називаючи „націоналізм, патріотизм та православ'я" головними ознаками „справжніх" і „вірних" росіян, офіційний Кремль хоче використати віру для боротьби зі своїми політичними опонентами. Тому В. Путін у згаданій телепрограмі навіть розповів, що „таємно хрестив свого часу свою дитину".

Цюрихська газета вважає, що Кремль і РПЦ намагаються використати все більшу після розвалу СРСР релігійність людей. До того ж, понад 70 відс. росіян, за традицією, виступають на захист православ'я. „Симбіоз патріярхату РПЦ і політики вплинув також на ухвалення в Росії низки репресивних законів, які ратифіковані упродовж останніх місяців", – зауважує на сторінках цієї ж газети Даніель Вехлін з Москви. Швайцарське видання також вважає, що посилення контролі над офіційним Києвом є чи не найголовнішою метою цих святкових відзначень.

Поділяє цю думку й польська „Ґазета виборча": „Путін хоче застерегти Київ від зближення з ЕС… Путін не прибуває до Києва у ролі побожного прочанина, а одним з головних завдань російської дипломатії є не допустити підписання угоди про асоціяцію України з ЕС", – цитує газета думки експертів.

Московська „Нєзавісімая ґазета" пише про побоювання офіційного Кремля щодо

(Закінчення на стор. 3)

Київ святкував 1025-річчя Хрещення

КИЇВ. – У столиці України відбулися урочисті заходи з нагоди 1025-річчя Хрещення Київської Русі. У суботу, 27 липня, зранку на Володимирській гірці відслужено святковий Молебень. У ньому взяло участь близько тисячі людей. Серед учасників церемонії були Президент України Віктор Янукович, президенти Росії, Молдови та Сербії, а також глави дев'яти помісних Православних Церков і шість офіційних делеґацій.

Президент В. Янукович також вшанував хрест св. Андрія Первозваного у Києво-Печерській Лаврі, зустрівся з предстоятелями Православних Церков і керівниками церковних делеґацій, які приїхали до Києва на святкування річниці Хрещення Русі, та провів окремі зустрічі з президентами Молдови, Сербії та Росії.

„Я впевнений у тому, що у нас дуже багато є взаємних інтересів, питань, які цікаві Україні й Росії, які можуть створити умови для розвитку наших економік, взаємного співробітництва у цілому ряді галузей", – заявив В. Янукович на зустрічі з Президентом Росії Володимиром Путіним.

В. Путін у відповідь відзначив активну співпрацю між Україною і Росією та звернув увагу на спільні безпекові проблеми:

(Закінчення на стор. 4)



Хресна хода до пам'ятника князеві Володимирові з нагоди 1025-річчя Хрещення Київської Русі. (Фото: УНІАН)

Володимир Путін і Патріярх Кирило вели себе в Україні як господарі

КИЇВ. – Прості віряни не змогли стати свідками головних урочистостей з нагоди 1025-ліття Хрещення Русі в суботу, 27 липня. Українські і закордонні експерти сходяться в думці, що Російська Православна Церква виказала остаточне зрощення з державою, а російський Президент Володимир Путін – неповагу до Президента України Віктора Януковича.

До прибуття у Київ Патріярха Російської Православної Церкви (РПЦ) Кирила 26 липня на спеціяльному бронепоїзді на залізничній станції помили перон, „очистили" від пасажирів довколишню територію та оголосили про запізнення кількох поїздів.

Надзвичайні заходи безпеки були вжиті і 27 липня, в день головних урочистостей з нагоди 1025-ліття Хрещення Русі. Міліціонери зайняли позиції по периметру огорожі з металевих щитів за кількасот метрів від Володимирської гірки, де відбувся урочистий Молебень за участи Патріярха Кирила, єрархів восьми інших Православних Церков, а також президентів України, Росії, Молдови та Сербії.

Спостерігати за цією подією змогли тільки близько 2,000 осіб, що мали спеціяльні перепустки. Більшість прочан, які дісталися до Києва, щоб отримати благословення від свого Патріярха, були зупинені на Европейській площі. Одні з них нарікали на владу, яка перешкоджала їм побачити Молебень, інші казали, що „на все воля Божа", треті шкодували, що організатори не додумалися „зробити радіотрансляцію" урочистостей.

Після Молебня Президент України В. Янукович прийняв Президента Росії В. Путіна в приміщенні президентської адміністрації. Однак, їхня зустріч тривала не довше чверти години. Окрім

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Заборонили шоколад „Рошен"

КИЇВ. – Головний санітарний лікар Росії Генадій Онищенко оголосив 29 липня про заборону на ввезення до Росії кондитерських виробів української компанії „Рошен" через проблеми з якістю продукції, виявлені під час перевірок. Претензії до кондитерських виробів з України виникли через день після того, як Росія на засіданні Світової організації торгівлі у Женеві заявила про намір підвищити мито на українську продукцію, в тому числі на шоколад, скло і вугілля. В офіційній відповіді українських кондитерів говорилося, що компанія не отримувала жодних документів від російської сторони. Вона постачає свою продукцію до багатьох країн і ніколи не отримувала претензій до якости. Заява про заборону на імпорт продукції збіглася в часі з завершенням переговорів, під час яких Президент Володимир Путін безуспішно намагався переконати Президента Віктора Януковича в тому, що Україні вигідне поглиблення економічних зв'язків з Росією в рамках Митного союзу. *(Радіо „Свобода")*

Вкрали меморіяльну дошку

КИЇВ. – Посольство Росії в Україні 29 липня передало ноту Міністерству закордонних справ України у зв'язку з викраденням меморіяльної дошки на вшанування пам'яті Петра Столипіна, міністра внутрішніх справ, прем'єра Російської імперії, яка була встановлена в Києві у вересні 2011 року, до 150-річчя з дня його трагічної смерти. Через кілька місяців після відкриття дошка зазнала вандалізму – невідомі завдали по ній ударів, унаслідок чого на зображенні залишилися сліди. *(ZiK)*

Вбили посадника Феодосії

ФЕОДОСІЯ, Крим. – У лікарні помер 29 липня 57-річний посадник Феодосії Олександер Бартенєв, на якого в ніч проти 27 липня було скоєно замах. Коли О. Бартенєв увечорі повертався додому, йому вистрелили в спину. За освітою О. Бартенєв – військовий, інженер-енерґетик військових кораблів. Посадником міста працював від 2008 року. *(Бі-Бі-Сі)*

На Дніпрі буде хрест-купальня

КИЇВ. – Хрест-купальня через рік має з'явитися на набережній Дніпра. Цей проєкт 29 липня визнаний найкращим на конкурсі пам'ятного знака з нагоди 1025-річчя Хрещення Руси. Внутрішній контур має вигляд козацького хреста, в якому можна буде купатися на Водохреща, виготовлений з дерева і металевого каркаса, а основою стануть залізобетонні палі. Ночами хрест буде світитися. *(УНІАН)*

Мільйони на реконструкцію

КИЇВ. – На реконструкцію й відновлення ряду об'єктів до святкування 1025-ліття Хрещення Русі з державного бюджету виділили 47 млн. грн., повідомив 24 липня Міністер культури Леонід Новохатько. Виконані ремонтні роботи на дзвіницях, келіях, в трапезній Києво-Печерської Лаври і Фролівському жіночому монастирі, які використовує Українська Православна Церква Московського патріярхату, а також в Михайлівському соборі та Іллінській церкві в Києві, у Катерининській церкві Чернігова, реконструкції пам'ятників князеві Володимирові і княгині Ользі, з відновлення колони Магдебурзького права в столиці. *(Радіо „Свобода")*

Пом'янули Богдана Ступку

КИЇВ. – 21 липня на Байковому кладовищі відбулося вшанування пам'яті Народного артиста України Богдана Ступки з нагоди першої річниці його смерти. Біля могили зібралися близько 70 осіб, зокрема радник Президента України Юрій Богуцький, Міністер культури України Леонід Новохатько, колеґи і близькі Б. Ступки та громадськість. Після віча була відслужена Панахида. А в день смерти артиста, 22 липня, у церкві св. Миколая на Аскольдовій могилі відслужена Літургія в пам'ять видатного актора. *(Марта Осадца)*

Відбувся вечір в музеї-садибі Олени Степанівни

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 11 липня в музеї-садибі Олени Степанівни (1892-1963) – українського історика, географа, громадської та військової діячки – відбувся урочистий вечір, присвячений 50-ій річниці від дня смерти незламної українки.

Вела його заступник директора Національного музею-меморіялу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького" Вікторія Садова. Молебень відслужив о. Олег Владнюк з церкви Покрови Пресвятої Богородиці, який освятив приміщення музею. Солістка Львівської філармонії Оксана Ковальова виконала пісню „Аве Марія".

Виступили історик і поет Петро Шкрабюк (він також прочитав власний вірш, присвячений О. Степанівні), правозахисник Наталія Сікевич – президент Правозахисного центру ім. генерала УНР Володимира Сікевича, голова Львівської обласної організації Спілки офіцерів України полковник Петро Костюк і В. Садова, яка подякувала Галині Сварник, котра опікується спадщиною сина О. Степанівни – Ярослава Дашкевича, та козацькому товариству „Кіш", члени якого допомагали облаштовувати музей.

Прикрасив пам'ятний вечір своїм чудовим співом Заслужений артист України, бандурист Остап Стахів. На закінчення учасники вечора переглянули фільм з похорону О. Степанівни, який зафільмувала Надія Мудра.

Це був перший захід у приміщенні музею, який після 20 років судової тяганини відкрив свої двері для громади. Саме тут мешкала леґендарна жінка-воїн, збиралися члени Української Гельсінкської спілки.



Музей-садиба Олени Степанівни.



Співає Остап Стахів. (Фото: Марта Осадца)

Пом'янули Т. Шевченка на Хортиці

Галина Єгорова

ЗАПОРІЖЖЯ. – З ініціятиви обласного об'єднання „Просвіта" ім. Тараса Шевченка 20-21 липня відбулися урочистості, присвячені 170-ій річниці з дня перебування Т. Шевченка на острові Хортиця.

Сотні учасників у святковому вбранні і вишиванках з портретом поета та рушниками пройшли урочистою ходою до місця, де жив Т. Шевченко, перебуваючи у Запорожжі.

Урочистості почалися з виконання пісні на слова Т. Шевченка „Реве та стогне Дніпр широкий". Голова просвітян Олег Ткаченко привітав усіх, хто прийшов на свято. Виступили ансамблі „Оріяна", „Надвечір'я", місцеві поети.

Учасники свята вирішили звернутися до влади з проханням допомогти „Просвіті" у встановленні меморіяльного знака в пам'ять перебування у місті Т. Шевченка.

Просвітяни відвідали на Дніпрі пороги, зокрема „Ненаситець", острів Хортицю, де на високій скелі вшанували пам'ять Т. Шевченка.

Галина Єгорова – відповідальний-секретар Запорізької „Просвіти".



Під час урочистої ходи на Хортиці. (Фото: Любов Орлова)

Світло єдиної Христової віри

Послання Патріярха Святослава (Шевчука) до вірних Української Греко-Католицької Церкви та всіх людей доброї волі з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі-України

Дорогі брати і сестри!

Ми, український народ, громадяни, які належать до різних конфесій, святкуємо пам’ять дарування нам світла єдиної Христової віри. Цим відзначенням вшановуємо великі Божі діла, які сталися на нашій землі 1025 років тому. Тоді за сприяння святого рівноапостольного князя Володимира у водах Дніпра-Славутича охрестилися наші предки. Діянням благодаті Святого Духу, котрий „ширяв над водами“, Бог-Отець усиновив український народ, назвав його своїм „сином улюбленим“ і повів у майбутнє, як колись провадив Божий народ Старого Завіту до Обітованої землі.

Історія Русі-України вчить нас, що саме український народ є тим новим Христовим людом, який зродився у хрещальних водах Дніпра. Це про нас молився в день Хрещення киян, в момент Нового Сотворення цього народу, Князь Володимир, кажучи: „Христе-Боже, що сотворив небо і землю! Споглянь на нових людей цих і дай їм, Господи, пізнати Тебе, істинного Бога, як пізнали Тебе християнські країни. Утверди в них правильну й непохитну віру і мені поможи, Господи, проти диявола, щоб переміг я хитрощі його, надіючись на Тебе і Твою силу“.

І тепер, гортаючи сторінки історії та роздумуючи у світлі віри над тим, як дивно і владно Господь провадив наш народ крізь різного роду випробування і досвіди аж донині, можемо впевнено сказати, переспівуючи українського поета: народ наш є, народ наш завжди буде, ніхто не поневолить наш народ. За всі ці благодіяння, що їх Господь так щедро виливав і надалі виливає на наш люд, Йому від нас належить „слава, честь і поклоніння нині і повсякчас, і навіки вічні“.

Хрещення у водах Дніпра, подібно до Ісусового Хрещення в Йордані, знаменувало новий етап духовного зростання нашого народу у світлі науки Христа: Він став для нас „Дорогою, Правдою і Життям“ (пор. Ів. 14, 6). Ця подія зумовила також великий цивілізаційний поступ нашого народу, який увійшов у коло европейських християнських народів.

Як Богоявленню на Йордані передувало Різдво Божого Сина і Його приховане життя в Назареті, так і Богоявленню на Дніпрі передувала кількасотлітня історія прищеплення християнства та його непомітного, але впевненого зростання на нашій землі. Першими сіячами Слова Божого були св. Андрій Первозваний, Христовий апостол, і св. Климент, Папа Римський. Засіяне ними зерно плекали святі рівноапостольні Кирило і Методій, просвітителі слов’ян. Отже, величний акт 988 року не започаткував, а увінчав наш шлях назустріч Христові. Київ став центром нашої Церкви, як колись Єрусалим – центром Церкви апостолів, тож невипадково християнство на наших землях названо „київським“. Наш народ і його держава є спадкоємцями християнської цивілізації Київської Русі-України, що була свого часу однією з найбільш могутніх і культурних країн Европи.

Хрещення стало „весною нашого народу“, сповнюючи національний організм духом воскреслого Тіла Христового. Наші предки прокинулися, немов зі сну, з неволі рабів гріха до свободи дітей Божих (пор. Рим. 8, 21). Будучи охрещеними „в ім’я Отця, і Сина, і Святого Духу“, вони стали „одним Божим народом на київських горах“, об’єднаним в єдиній, святій, соборній і апостольській Церкві. Тому наша Церква-мучениця є прямою спадкоємицею Церкви Володимирового Хрещення, що зуміла протягом історії зберегти спадок неподіленого християнства першого тисячоліття та була, є і завжди буде душею нашого народу.

Зрікшись диявола і всієї його гордині в хрещальних обітах, наші предки з’єдналися з Христом і один з одним. В основу свого національного і державного буття вони поклали Божий Закон, який зформував моральні підстави княжої та вічевої влади, законодавства „Руської правди“. Божа Премудрість засяяла на київських горах, збудувавши собі дім у храмі Святої Софії в стольному Києві та проявивши свою благодатну дію в подвижницькому житті преподобних Антонія і Теодосія й інших києво-печерських чудотворців, а відтак – тисяч святих і праведних, що їх дала українська земля аж до новомучеників XX ст. Так поступово будувався на нашій землі християнський український світ, а Лик Христа „печаттю дару Святого Духу“ викарбувався на гранях національної культури.

Нині, відзначаючи 1025-ту річницю Хрещення, нам потрібно пригадати і знову відновити хрещальні обіти. Їхній сенс залишається незмінним – скинути зі себе будь-які кайдани рабства, ще від праотця Адама накладені на людський рід дияволом, і вдягти хрещальний одяг Свободи і Любови, який є сяючими шатами воскресного Христа. Адже „Христос нас на те визволив, щоб ми були вільні. Тож стійте і під ярмо рабства не піддавайтеся знову“ (Гал. 5, 1). Відректися від диявола сьогодні – це, передусім, позбутися духовного поневолення з боку згубних пристрастей і злих нахилів, які атакують людське серце та, отримавши доступ до нього (серця – Авт.), перетворюють його на джерело беззаконня і несправедливости, що занечищує всі виміри буття: особистий, родинний, суспільний, культурний, економічний та політичний. Натомість з’єднатися з Христом – це єдиними устами і єдиним серцем визнати віру наших предків, виявлену в „єдиному Хрещенні на відпущення гріхів“. З’єднатися з Христом – це бути членом Його Тіла, тобто Церкви, і вірити, що в Ісусі ми вже одна Київська Церква і один український народ, як на рідній землі, так і на поселеннях.

Задля відновлення нашої вірности Христові як єдиному „Джерелу відродження українського народу“ та задля утвердження нашої церковної і національної єдности доручаю кожному вірному і всім нашим парафіяльним спільнотам урочисто відновити хрещальні обіти в день св. Володимира (у неділю, 28 липня, після Божественної Літургії). Запрошую також на загальноцерковну прощу до Києва 17-18 серпня цього року. Разом з єпископами нашого Синоду ми освятимо воду в Дніпрі і нею окропимо новоспоруджений Патріярший собор Воскресіння Христового. Передаючи цей собор для служіння київській громаді і всій Церкві, уже тепер хочу щиро подякувати всім фундаторам, жертводавцям та доброчинцям, молитвами, грішми і працею яких постала ця чудова святиня. Вона не тільки прикрасить древній Київ, а й назавжди залишиться рукотворним пам’ятником 1025-річчя християнства на українських землях.

Прикликаю на всіх, за молитвами святого рівноапостольного князя Володимира та всіх святих і праведних української землі, благословення всемогутнього Бога – Отця і Сина, і Святого Духу!

+ Святослав,
Верховний Архиєпископ Києво-Галицький
Української Греко-Католицької Церкви

Дано в Києві, при Патріяршому соборі
Воскресіння Христового,
22 липня 2013 року Божого

Мета „високих гостей“...

(Закінчення зі стор. 1)

непередбачуваности українців, наявности спротиву навіть серед нинішніх владних верхів Києва і небажання „бути лише на підтанцьовуванні“ у В. Путіна, ставати покірним наповненням так званого „Русского міра“. У Києві очікують скандалів, – прямо пише оглядач Тетяна Івженко. Тому і з’являються несподівані корективи у плянах київських святкувань з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі. Отак несподівано скасував свою візиту до Києва Президент Білорусі Олександер Лукашенко, а В. Путін вирішив відразу ж після Молебню на Володимирській гірці та відвідин Києво-Печерської Лаври поїхати з В. Януковичем до Севастополя. Там очільники України та Росії спільно відзначатимуть День фльот України та Росії, а Патріярх РПЦ Кирило надумав у цей час завершити святкування в Мінську. Експерти видання припускають, що організатори урочистостей злякалися акцій протесту, анонсованих українською опозицією.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Видали підручник проти татар

СИМФЕРОПІЛЬ. – У Криму 26 липня побачила світ книга, яка розпалює міжнаціональну ворожнечу на півострові. У ній містяться звинувачення на адресу кримських татар, які нібито в роки Другої світової війни „поголовно перейшли на бік ворога“. Видання вийшло за фінансової підтримки деяких спонзорів і місцевого бюджету. 1,200 примірників книги плянувалося передати до шкіл. Наразі видання не поширюється. Влада району не знає, що далі робити з книгою. *(„Українська правда“)*

Ректор брав хабарі

КИЇВ. – Ректора Національного університету Державної податкової служби Петра Мельника затримали 27 липня під час отримання хабара співробітники Міністерства доходів спільно з Міністерством внутрішніх справ. Чиновник отримав від двох громадян України хабар у розмірі 40 і 80 тис. грн. за вступ до навчального закладу, який він очолював. П. Мельник був депутатом Верховної Ради трьох скликань, а у 2012 році програв вибори представникам опозиції. У селі Дмитрівка, біля Києва, П. Мельник спорудив житлові будинки для себе, сина та тещі. В університеті він відкрив приватну Міжреґіональну фінансово-юридичну академію, керівником якої став його син Максим. *(„Українська правда“)*

Засудили за хабарництво

АЛМАТИ, Казахстан. – Керівники одного з департаментів державної компанії „Укрспецекспорт“ Олександер Школяренко та Олександер Хрульов, яких затримали казахстанські правоохоронці у кримінальній справі колишнього керівника Головного управління озброєнь Міністерства оборони Казахстану Алмаза Асенова, 23 липня засуджені на шість років ув’язнення кожен за хабар казахстанському високопосадовцеві. Суд звинуватив А. Асенова в отриманні хабара у розмірі 200 тис. дол. і засудив його до 11 років позбавлення волі з конфіскуванням майна й позбавленням генеральського звання. Представники „Укрспецекспорту“ дали хабар за сприяння у розміщенні контрактів на постачання військової техніки. *(Радіо „Свобода“)*

Будуть закордонні пашпорти

КИЇВ. – 24 липня Перший віце-прем’єр-міністер Сергій Арбузов доручив Міністерству фінансів створити запас 50 тис. бланків закордонних пашпортів на випадок сезонних або штучних коливань попиту на них. Міґраційній службі доручено першочергово видавати пашпорти громадянам, які потребують негайного лікування за кордоном. Він також звернувся до відповідних установ з проханням опрацювати питання здешевлення вартости пашпортів. У червні відділи з видання віз і реєстрацій припинили приймання документів на оформлення термінових закордонних пашпортів, які видавали в терміні до 10 днів. В деяких районах Києва і Київської области для того, щоб здати документи на закордонний пашпорт, необхідно було займати чергу з 5-ої год. ранку. *(„Українська правда“)*

Проблема залізничних квитків

КИЇВ. – Експерти проєкту „Поїздка“ 24 липня заявили, що дефіцит квитків у залізничних касах України спричинений нестачею вагонів та корупцією, поширеною серед працівників залізниці. Придбати квиток з Києва неможливо навіть на кілька тижнів наперед в напрямку Одеси, Донецька, Кривого Рогу, Хмельницького, Вінниці. Керівники „Укрзалізниці“ заявили, що збитковість підприємства спричинюють 26 категорій громадян, які в Україні мають право на пільговий проїзд. Залізниця додає на проїзд кожного пасажира в середньому 84.5 грн. Щоб компенсувати втрати, з середини липня „Укрзалізниця“ підвищила вартість квитків в середньому на 10 відс. Ще одне подорожчання плянують у жовтні. Шкодить також співпраця службовців залізниці з перекупниками. Перекупник підходить до пасажирів у черзі і запитує прізвище і напрям поїздки. Ці дані він телефоном повідомляє касирові і купує квиток поза чергою за завищеною ціною. *(Радіо „Свобода“)*

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама може не поїхати до Москви

ВАШІНҐТОН. – 19 липня газета „Ню-Йорк Таймс" повідомила, посилаючись на анонімні джерела в Білому Домі, що Президент Барак Обама може скасувати заплановану на вересень візиту до Москви – у випадку, якщо колишній контрактник Аґенції національної безпеки Едвард Сновден, який викрав важливі державні таємниці, отримає політичний притулок в Росії. „Ню-Йорк Таймс" зазначає, що скасування цієї візити означатиме велику політичну поразку для Президента Росії Володимира Путіна, для якого приїзд Б. Обами до Москви був би авторитетним визнанням високого міжнародного престижу Росії. Але, швидше за все, справа не лише в Е. Сновденові. Скасування зустрічі може також свідчити про розбіжність двох країн з таких питань, як Сирія, Іран, контроля озброєнь та протиракетна оборона. *(„Голос Америки")*

Е. Сновденові не позаздриш

ВАШІНҐТОН. – 24 липня прес-секретар Білого Дому Джей Карні в розмові з журналістами повідомив, що США вимагають від Росії пояснити, в якому статусі колишній контрактник Аґенції національної безпеки Едвард Сновден перебуває вже протягом місяця на московському летовищі „Шереметьево". Д. Карні мав на увазі раніші повідомлення преси, нібито російська влада видасть Е. Сновденові, американський пашпорт якого анулювала влада США, якісь інші документи, щоб він міг залишити „Шереметьево". Спочатку йшлося про те, що Е. Сновден чекає від Москви дозволу на тимчасовий політичний притулок, щоб відтак він виїхав в одну з латиноамериканських країн. Згідно з останніми відомостями, Е. Сновден не проти того, щоб залишитися в Росії і знайти там працю. *(„Кореспондент")*

Викрито групу злодіїв

ТРЕНТОН, Ню-Джерзі. – 25 липня прокуратура штату Ню-Джерзі висунула звинувачення п'ятьом чужинцям, один з котрих є громадянином України, в організуванні злочинної гакерської мережі з викрадення кредитних карток. Мова йде про вкрадення десятків мільйонів долярів з понад 160 млн. банківських карток. Конкретно звинувачення висунуто чотирьом росіянам – Володимирові Брінкманові, Олександрові Калінінові, Романові Котову, Дмитрові Смілянцеву і громадянинові України Михайлові Ритікову. Слідчі стверджують, що група займалася злочинною діяльністю сім років. *(Радіо „Свобода")*

Північа Корея співає своєї...

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. – У столиці комуністичної Північної Кореї 26 липня відбулася воєнна парада, якою країна відзначила 60-річчя припинення вогню, котре поклало край Корейській війні у 1953 році. Парада мала показати військову міць північних корейців. Її приймав сам керівник країни Кім Чен Ір. Гостем на святі були високі урядовці з Китаю. Вони намагалися переконати Пхеньян у доцільності відновити міжнародні переговори про ядерну програму Північної Кореї. Південна Корея відзначила цю саму річницю поминальною релігійною відправою. *(„Кореспондент")*

Військові – надія на порядок в Єгипті

КАЇР, Єгипет. – Міністер оборони і перший віце-прем'єр єгипетського уряду Абдель-Фатах аль-Сісі 24 липня закликав єгиптян виходити на вуличні „протести проти тероризму". Він повідомив, що протягом року невдалого президентства Мохаммеда Мурсі він багато разів нагадував йому про обов'язок бути президентом для всіх без винятку громадян Єгипту, а не лише для власних прихильників, але М. Мурсі так і не зважив на ці нагадування. Тим часом радикальні ісламісти вимагають відновлення М. Мурсі на найвищій посаді, інакше вони, мовляв, не припинять свого протестного руху. Військові, котрі допомогли світській опозиції скинути М. Мурсі, вважають, що протести ісламістів розпалюють екстремізм і ведуть єгипетське сусільство до насилля та дальшого розколу. *(„Кореспондент")*

Об'єдналися журналісти Львова

ЛЬВІВ. – 25 червня активісти Незалежної медіа-профспілки України утворили міську організацію, яка об'єднала первинні профспілкові організації Інформаційного аґентства „ЛЮФА" (керівник Віталій Грабар) та вільних журналістів міста Львова на чолі з Романом Раком.

Установчі збори одностайно визнали статут Всеукраїнської професійної спілки і обрали комітет Львівського осередку.

Львівська міська організація зосередиться на захисті авторського права, трудових прав журналістів та дотриманні журналістських стандартів.

Голова Незалежної медіа-профспілки України Юрій Луканов заявив: „Ми будемо ставити перед собою завдання, щоб медіа-профспілка за масовістю і впливовістю перевершила профспілки, котрі залишилися у спадщину від СРСР, в яких люди перебувають за звичкою, бо не бачать альтернативи".

Прес-служба Медіа-профспілки

Зустрілися на козацькому редуті

Євген Цимбалюк

СЕМИДУБИ, Рівненська область. – Останній козацький редут посеред поля між селами Плоска і Семидуби схоронив у собі 300 козаків полку Івана Богуна, котрі під час Берестецької битви зупинили ворога і таким чином зберегли основні сили козацького війська. Вшанування пам'яті полеглих відбулося 21 липня.

Відслужено Панахиду, після чого Архиєпископ Рівненський і Острозький Іларіон з Української Православної Церкви Київського патріярхату освятив криничку, яку нещодавно облаштували на території редуту.

Були виконані патріотичні пісні, пролунала сальва з гармати на зразок тих, які стріляли в битві під Берестечком.



Заслужений артист України Олексій Заворотній біля могили козаків.



З лампадою – до хреста на козацькій могилі. (Фото: Євген Цимбалюк)

Київ святкував...

(Закінчення зі стор. 1)

"Завтра у нас буде ще одне свято, завдяки Вам воно стало спільним - свято Військово-морської фльоти. Сподіваюся, це буде ще одним приводом для того, щоб поговорити про співробітництво у сфері безпеки. Тут також дуже багато загроз і викликів перед нашими країнами".

Президент Росії у суботу також взяв участь у міжнародній конференції, присвяченій цивілізаційному виборові України. Її організував нелюбий українцям через кумівство з В. Путіним Віктор Медведук, який відверто працює на великодержавні інтереси Москви. Виступаючи на цій конференції, В. Путін закликав до інтеґрації російської та української економік, твердячи, що лише завдяки об'єднаним зусиллям можна бути конкурентноздатними у боротьбі на світових ринках. В. Путін також намагався переконувати у привабливості Митного союзу для України.

Все ж, очевидно, бодай про людське око, не поверхні усіх київських розмов і зустрічей перебувала тема релігії. Виступаючи на урочистій академії з нагоди 1025-річчя хрещення Київської Русі, Президент В. Януковича відзначив, що в Україні попереду – складна робота з „відновлення єдности православ'я". Водночас він наголосив, що для України „всі Церкви і релігійні організації є рівні".

„Ми не допустимо використання Церков і релігійних організацій деякими політичними силами у своїх вузьких інтересах. Це стосується також і закордонних центрів, які через релігійні організації інколи прагнуть впливати на внутрішньополітичну ситуацію в Україні. Адже йдеться про питання національної безпеки держави", – цитує В. Януковича його президентська прес-служба.

Тим часом того ж дня, 27 липня, з самого ранку в центрі Києва відбулися нечисленні протести проти приїзду до Києва російського Патріярха Кирила та Президента Росії В. Путіна. Протести відбувалися на Европейській площі. Там зібралися кілька десятків активістів „Свободи", які виступали з критичними щодо російської влади та Церкви промовами. Мітинґувальники тримали у руках плякати з написами: „Геть російський імперіялізм!" та „Українське православ'я – проти московського мракобісся".

Неподалік акцію протесту провели представники Народного Руху, „Нашої України" та Української народної партії.

Київська міліція повідомляє, що за спроби провести несанкціоновані акції на Майдані Незалежности у Києві були затримані 10 людей. Після складання протоколів їх відпустили.

Раніше окружний адміністративний суд Києва заборонив проведення акцій на Майдані Незалежности та прилеглій території з 20 по 31 липня. *(Бі-Бі-Сі, „Кореспондент", „Українська правда", „Газета по-українськи")*

З УКРАЇНСЬКИХ РЕФЛЕКСІЙ

Буря приходить несподівано

Петро Часто

(Частина друга)

У нашу „фейлетонну добу", в часи фатального знецінення слова, мовчання може значити незрівняно більше, ніж виголошування „правильних" думок і вічних істин. Владика Любомир Гузар в розмові з відомим українським журналістом Мустафою Найємом відповів: „Я не маю про що говорити з Президентом Януковичем". Жодне слово не може бути для теперішнього Президента гострішим і ефективнішим, ніж оця відмова від розмови з ним. Бо не може бути жодного діялогу між добром і злом. Тому мовчав Христос на запитання Пилата, що таке істина.

Тому нічого іншого, крім ганебної безрезультатности діялогу між владою і опозицією в Україні ми не бачимо. Тому коли дисиденти, найчесніші і наймужніші особистості, пішли в політику, вони нічого не досягнули в неминучому діялогові з глухою і сліпою до вищих істин владою.

А ті одиниці, що залишилися поза політикою, боячись розтратити свій тяжко вистражданий моральний авторитет, продовжують вірити, що їхнє мудре слово колись врешті-решт змінить наш світ. Й от вони все про духовність та про духовність. Дуже щиро, глибоко, а результату далі нема. Їм здається, що вся річ у тім, щоб їх почули люди. Ні, не вся. Ви навчіть людей слухати не вас – навчіть їх слухати самих себе, уміти бачити себе, свою моральну сутність, свій рівень самосвідомости.

Духовність – це зовсім не те, що ми називаємо культурою, навіть не доброта, не совість, хоч вони і наближають до життя духу. Початковою земною ознакою духовности є тільки відсутність страху перед смертю. Це майже те саме, що впевненість у безсмерті власної душі.

Тільки той здатен навчити жити, хто здатен навчити вмирати.

Не може бути, щоб у колі українських інтелектуалів-моралістів не розумілося цього. Але, мабуть, це покищо інтуїція, котра лише тоді стане програмою практичних дій, коли виведе цих моралістів з їхньої словесної „Касталії" (читайте „Гру в бісер"). І все ж помалу народжується загальне відчуття, що моральність от-от стане над словом і над „добрими порадами".

Один з найпослідовніших аналітиків української духовної кризи і критиків сьогоднішнього режиму – йдеться про критику з християнських позицій – Мирослав Маринович на запитання кореспондента, що може спричинити моральну революцію в українському суспільстві, сказав: „Моральне преображення йде на основі дуже специфічної матриці… Цією матрицею завжди є жертва. У майбутньому станеться щось таке, що, швидше за все, буде пов'язане з жертвою. І на цій жертві якась певна група людей запропонує суспільству переконливу модель іншого існування".

Це вже ближче до суті справи. І властиво, ближче до Бога, Якого, за Кобзарем, неможливо знати до того моменту, аж поки людина не виконає свого земного призначення. А воно в усіх – різне. Це добре знали давні індуси-вішнуїти, перші і ледве чи перевершені релігійно-соціяльні психологи в людстві: що для одного рівня свідомости є гріхом, те для іншого рівня може бути святим обов'язком.

Богові неважливо, віримо ми в Нього чи ні. Бог не вимагає від нас віри, бо знає, що нема ані одної душі, котра врешті-решт не прийде до Нього. Богові досить, щоб кожен з нас ішов до Нього власними ногами, але також щоб зупинявся в дорозі там, де належить вогнем жертовного серця розігнати доколишню темряву.

„У майбутньому станеться щось таке…". Слабка це втіха – „у майбутньому", коли в сьогоднішній Україні правдивий з собою і зі світом Владика Гузар не бачить людини, що могла б зрушити і повести народ. Це при тім, що він входить в групу „Перше грудня" – в коло тих рідкісних людей, чесність котрих витримала страшні випробування. То великі провідники власної долі. Але вести за собою інших – зовсім інакше покликання. Воно не конче пов'язане з якимсь особливим інтелектом, і не залежить від кількости прочитаних мудрих книжок, як думає популярна письменниця Оксана Забужко. Марна її віра – що на тлі „порядної" частини суспільства, якщо воно стане „начитаним", „непорядна" частина, тобто „неначитана", назавжди втратить всяке значення. Якби ж то так. По-перше, ерудиція – це як вода крізь пісок. Жартував один мудрий поляк: „Була в ньому величезна пустка, по вінця сповнена ерудицією". А по-друге, серед високопоставлених злодіїв, і серед ненависних нам україножерів є багато начитаних людей.

„Вожді, – цитую книжку з давньоіндійської психології, – не конче є людьми значних інтелектуальних досягнень. Навпаки, значно частіше буває, що вони взагалі не відзначаються інтелектом. Це звичайні люди, але які відчувають у собі щось таке, що можна назвати свідомістю сили, відчуттям джерела могутности…".

Не в тому питання, коли Україна народить таку „звичайну" людину для наступної національної революції, а в тому, щоб найбільш „начитані" люди, як це було в усіх попередніх наших революціях, знов не змарнували її жертовного вогню. Сучасні українські ліберали великою мірою є спадкоємцями хибних політичних світоглядів Михайла Грушевського і Володимира Винниченка, які своїм теоретично похвальним пацифізмом призвели до великих народних жертв через пару років після поразки української національно-визвольної революції.

Бути лібералом нині ще легше, ніж тоді, і розумним, в сенсі вгоджання часові, бути легше, тому їм здається, що от-от – й вони виглядатимуть мудрішими від тих, хто віддав за Україну життя.

Суспільна активність лібералів тільки затемнює справу. Рятуючись від докору Едмунда Берка, що для тріюмфу зла досить, аби порядні люди нічого не робили, вони завзято, денно і нощно, переконують – не знати кого і не знати, в чому. Даремно інтеліґенція не має сумніву щодо того, що на ній лежить свята місія провідництва: оскільки, мовляв, вона вийшла з народу, то це й означає її вивищення над ним. Насправді – ні, інтеліґенція ніколи не давала народові відповіді на його рівні світорозуміння. Тому що шукала відповіді вже на власні питання, іншого вже рівня, все більше відриваючись від народних основ.

З висоти лукавого мудрствовання ці основи, зокрема готовність вмерти за правду і волю, здаються надто простими. Але хто і що може протиставити такій смерті? Що, окрім банального інстинкту самозбереження? Який же жалюгідний цей інстинкт в сьогоднішньому українському випадку, коли навіть останньому боягузові неможливо вберегти себе від вособленого в державі зла!

Держава виникає для того, щоб законами відділити добро від зла – в людині, в громаді, в суспільстві. Якщо ж держава сама – зло, тоді приходять революції. Революція – це результат спотворености людського життя. Революцію не обирають більшістю голосів – вона сама вибирає людей – тих, хто вже більше не може терпіти наруги. Як там в Апостола Павла? „Не будьте рабами в людей, бо ви куплені дорогою ціною…"

Тому, на мій украй збентежений погляд, Патріярх Святослав занадто поспішно – мабуть, аби його хтось, не дай Боже, не звинуватив у світоглядному радикалізмі, запевнив, що він – проти революцій („Українська правда", 8 липня 2011 року). Хіба є потреба у цьому запевнювати? Це нормально – бути проти революції, поки вона не почалася. Бо людина приходить у Божий світ не для революцій. Проблема, одначе, полягає в тому, що цей світ, як стверджує улюблений учень Христа євангелист Іван, „у злі лежить". Отож коли не прийде у світ український Махатма Ґанді чи Нельсон Мандела, то чи можна уникнути революції?

Звичайно, можна стати осторонь, навіть можна, коли тебе вдарили в ліву щоку, підставити праву. Це духовна висота в її індивідуальному сенсі. Але чимось набагато гіршим, аніж просто байдужістю, є – підставляти для зла „щоку" твоїх дітей, твого роду, твого народу.

АМЕРИКА І СВІТ

Сирія може втягнути у війну

ВАШІНҐТОН. – В листі до Конґресу, оприлюдненому 21 липня, голова Об'єднаного комітету начальників штабів збройних сил США Мартін Демпсі висловив декілька варіянтів застосування військ США у Сирії, а разом з тим вказав на витрати і неминучі втрати, до яких призвело б це збройне втручання в сирійський конфлікт. М. Демпсі остеріг, що у випадку, коли таке рішення буде прийняте, США повинні бути готовими до складних наслідків, тому що „властиво, це буде нова війна". Дотепер офіційний Вашінґтон відкидав можливість військового втручання в сирійський внутрішній конфлікт, однак, в останній час в Конґресі все голосніше лунають заклики до радикальнішої ролі США в Сирії, де у висліді громадянської війни загинуло вже понад 100 тис. людей і понад 1 млн. сирійців змушені були втікати в інші країни. *(„Голос Америки")*

На першому пляні – безпека

ВАШІНҐТОН. – Палата Представників незначною більшістю голосів відкинула запропоновану конґресменом-республіканцем Джастіном Амашем поправку, котра, у випадку її узаконення, заборонила б програму Аґенції національної безпеки (АНБ) щодо збору даних про сотні мільйонів телефонних розмов громадян США. За поправку проголосували 205 конґресменів, проти – 217. Під час дуже гострих дебатів голова Комітету Палати Представників з питань розвідки Майк Роджерс остеріг, що скасування даної програми повернуло б США до ситуації, котра панувала до терористичних акцій 11 вересня 2001 року, коли розвідувальним службам не вистачало фактичних даних. М. Роджерс сказав, що завдяки програмам АНБ вдалося запобігти 54 терористичним акціям. „54 рази ця та інші програми зривали пляни терористів у нас в країні і в Европі. Врятовано життя багатох людей. Це не іграшки", – підкреслив М. Роджерс. *(„Голос Америки")*

Копти довіряють війську

КАЇР. – В останні три тижні посилися нападки радикальних елементів з „Мусульманського братства" на єгипетських християн-коптів. Це найстаріша християнська громада на Близькому Сході. За рік президентства Мохаммеда Мурсі, який в усьому сприяв радикальним ісламістам, копти зазнали страшних переслідувань. „Правосуддя не діяло. Країну наповнили вбивці. Панував хаос, бандити викрадали і вбивали наших людей", – сказав коптський священик Самаан. Тепер провідники християнських громад сподіваються, що військовий уряд, котрий позбавив М. Мурсі влади, захистить їх від переслідувань на релігійному ґрунті. *(„Голос Америки")*

Папа Франціск відвідав Бразилію

РІО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, Бразилія. – В останню декаду липня Папа Франціск здійснив тижневу візиту до Бразилії, щоб бути присутнім на римо-католицькому фестивалі з нагоди Всесвітнього дня молоді. Першу Службу Божу на бразилійській землі Папа відслужив у храмі Божої Матері Апаресіди. Згодом, відкриваючи в Ріо-де Жанейро клініку для лікування наркозалежних людей, Папа розкритикував наміри деяких латиноамериканських країн леґалізувати наркотики. Наркодилерів Папа назвав „продавцями смерти". Він також застеріг десятки тисяч вірних від таких „скороплинних кумирів", як гроші, влада та насолода. *(Бі-Бі-Сі)*

Вкрадені шедеври повернуто на місце

СТОКГОЛЬМ. – 24 липня США передали Шведській національній бібліотеці викрадені звідти 10 років тому цінні видання. Зокрема у бібліотеку повернулися „Опис Луїзіяни" (1683) французького місіонера і дослідника Луї Генепіна та колекція ілюстрацій річки Місісіпі мистця Генрі Люїса, надрукована в Дюсельдорфі між 1854 і 1858 роками. Обидві книги оцінюються в 255 тис. дол. Від 1995-го до 2004 року з Національної бібліотеки викрадено понад 50 рідкісних книжок. Це було справою рук керівника відділу рукописів Андерса Бурієся. Він наклав на себе руки, коли злочин розкрився. *(„Кореспондент")*

У Києві – московське свято

У Москві 20 липня розпочалося святкування 1025-річчя Хрещення Русі. 27 липня свято продовжили на Володимирській гірці в Києві. Вже задовго до відзначення цих свят у багатьох виникало запитання – чому дата Хрещення Русі переважно відзначатиметься в Москві, адже коли Володимир Великий хрестив киян, на місці майбутньої Москви були лісові хащі? Навіть символічний хрест, на якому, за леґендою, був розп'ятий апостол Андрій Первозваний, леґендарний хреститель Києва, привезли насамперед до Санкт-Петербурґу і Підмосков'я, а потім, лише на три дні – до Києва.

Чимало експертів критично відзначають, що у святкуванні 1025-річчя хрещення Русі проглядається погано замаскована неоімперська геополітика Кремля з його намірами витворити на пострадянських теренах так званий „Русскій мір" – сумнівне політичне знаряддя Кремля в республіках Східної Европи. Московське видання „Комерсант" відверто писало, що відзначення 1025-річчя Хрещення Русі Президент Росії Володимир Путін використає для того, щоб переконати Президента Віктора Януковича відмовитися від евроінтеґрації й повести Україну до Митного союзу під егідою Москви. Саме для цього В. Путін приїздив до Києва, прихопивши з собою Московського Патріярха Кирила.

Українська Греко-Католицька Церква святкуватиме 1025-річчя Хрещення Русі 14 серпня – у день св. мучеників Макавеїв. Провід УГКЦ вважає, що відзначення у липні було започатковане на 900-ліття, у 1888 році, щоб підкреслити державний характер московського православ'я. Ця мета не змінилася, і її підтримує офіційний Київ. Незадовго до свята Президент України оновив склад організаційного комітету, який очолив Микола Азаров. З комітету було видалено представників протестантських Церков.

„Москва нав'язує Києву свій сценарій святкування, – заявив Патріярший намісник Української Православної Церкви Київського патріярхату Митрополит Єпіфаній (Думенко). – Програма складена так, щоб урочистості в Києві пройшли нібито як другорядні, після московських".

Виступи представників Росії на святі у Києві та Севастополі були переповнені заявами про „нашу спільну батьківщину – Велику Русь", про „єдиний народ", пише газета „День", коментуючи візиту В. Путіна та Патріярха Кирила до України.

„Це був черговий майданчик для популяризації і навіть демонстрації, хто в цій історичній Русі є справжнім господарем – це Кирило та Путін", заявив Радіо „Свобода" доцент катедри релігієзнавства та теології Чернівецького національного університету Микола Шкрібляк.

Священний синод Київського патріярхату у травні офіційно відкинув спроби звеличування Москви як такі, що не відповідають історичній правді. Логічно було б починати святкування саме в Києві, а потім переходити до подій на інших землях. Саме так відбувалося святкування 900-річчя хрещення 1888 року. Фактично єдине відоме святкування цієї події з центром у Москві – це 1000-річчя 1988 року, коли був ще СРСР з його всеохопним політичним москвоцентризмом, хоча навіть тоді в Україні з цього приводу було багато критики. Тепер же такий формат взагалі неможливо зрозуміти і підтримати. Тарас Шевченко писав у „Щоденнику": „Головний вузол давньої московської внутрішньої політики – православ'я". Відтоді змін не сталося.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення
Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата
Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3042
E-mail subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

На полтавських перехрестях в часи Другої світової війни

Олександер Панченко

15 липня минуло 95 років від дня народження Ореста Городиського (Корчака), який побачив світ у родині залізничника у передмісті Станиславова, теперішнього Івано-Франківська.



Орест Корчак-Городиський (світлина з молодих літ)

Початкову освіту юнак здобув у народній школі ім. Маркіяна Шашкевича, продовжив навчання в Українській державній гімназії в Станиславові. У 1928 році став членом Пласту. З початком Другої світової війни вчителював на Сяніччині, у селах Согорів Долішній і Одрехова, водночас брав лекції на однорічному адміністративно-торговельному курсі в Станиславові.

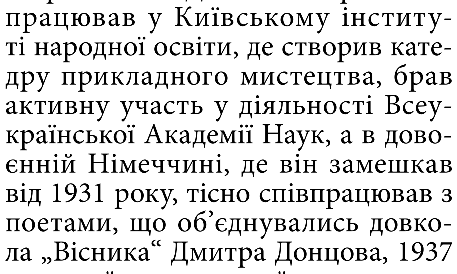
У 1939 році польська влада заарештувала О. Городиського за належність до підпільної мережі ОУН й засудила на останньому у передвоєнній Польщі політичному процесі в Бережанах 14 вересня того року.

З вибухом Другої світової війни він опинився на волі, який час працював в Українській гімназії в Ярославі.

Коли у 1941 році почалась німецько-совєтська війна, О. Городиський виконував обов'язки перекладача німецької мови в 17-ій армії Вермахту і разом з військом побував у Жмеринці, Гайсині, Умані, Лозовій, Полтаві, Кременчуку, Нових Санжарах, Таганрозі, Мар'їнці.

Прикметно, що у нас на Полтавщині О. Корчак-Городиський перебував разом з відомим українським поетом, перекладачем та літературним критиком, німцем з походження, народженим на Волині професором Освальдом Бурґгардтом (1891-1947), який свої твори публікував здебільшого під псевдом „Юрій Клен". До війни Юрій Клен працював у Київському інституті народної освіти, де створив катедру прикладного мистецтва, брав активну участь у діяльності Всеукраїнської Академії Наук, а в довоєнній Німеччині, де він замешкав від 1931 року, тісно співпрацював з поетами, що об'єднувались довкола „Вісника" Дмитра Донцова, 1937 року вийшла друком його знаменита поема „Прокляті роки".

О. Бурґгардт у роки Другої світової війни опинився при штабі німецької 17-ої армії, пізніше, від 1943 року, працював викладачем в університеті в Ерфурті, згодом – в Українському Вільному Університеті у Празі, а пізніше — в Інсбруцькому університету в Австрії. Якраз 1943 року й з'явилася у світ збірка поезій Юрія Клена „Каравели", в якій її автор, як зазначають деякі критики, спробував синтезувати творчі принципи київських неоклясиків та ідейно-художні шукання поетів „празької школи", де він вдало поєднує в єдиному естетичному вимірі трагічну античність („Антоній і Клеопатра", „Цезар і Клеопатра", „Шляхами Одіссея"), героїзм середньовічної лицарської доби („Жанна д'Арк", „Вікінґи") та князівсько-гетьманську українську традицію („Володимир", „Символ", „Україна").



Юрій Клен (Освальд Бурґгардт)

Саме після повернення з України, де досі тривало криваве військово-політичне протистояння між німецьким і совєтським диктаторами, Юрій Клен 1943 року стає автором збірки „Каравели" та видатної епопеї „Попіл імперій", про яку пише у своїх спогадах наш ювіляр, близький приятель Юрія Клена О. Корчак-Городиський.

„...З професором (Юрієм Кленом) я був тільки одне пополудне разом, бо зараз на другий по його приїзді я поїхав до Полтави. Того пополудня оглядали одну з бібліотек, в якій був спеціяльний відділ з перекладами творів Шевченка на різні мови (там побачив я і жидівський переклад). З бібліотеки ми пішли над Дніпро. Було досить холодно, вітер із Дніпра віяв просто в лице, а ми дивились на потоплені кораблі, що, поперехилювані, спочивали при березі, наставляючи тільки вершки чи дахи. Професор знову полинув думками в Київ, оповідав про Дніпро під Києвом, про свої молоді роки і, як завжди при згадці про Київ, висловлював бажання хоч на хвилинку побувати в Києві...

...П'ять днів по зайнятті Полтави я виїхав із Форкомандою до Полтави. Перші дні я посвятив на оглядини Полтави. Бачив пам'ятник Котляревському, що стоїть зараз напроти міської управи, полтавський музей, деякі церкви й усе, що можна було оглянути, не пускаючись далеко від квартири. Щойно 9 жовтня приїхав штаб і з ним проф. Клен. Тієї ночі я спав із ним на одній квартирі, з приводу чого другого дня постала авантюра, яку спричинив один підстаршина, що не міг зрозуміти, як це німецький офіцер, тобто проф. Клен, може ночувати разом із ненімцем і ще цілу ніч розмовляти ненімецькою

(Закінчення на стор. 11)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Українські установи підтримали пластову оселю

З великою вдячністю окружна таборова комісія оселі „Вовча Тропа" прийняла щедрі датки від трьох установ в українській громаді.

Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч" (Ню-Джерзі) пожертвувала „Вовчій Тропі" 20 тис. дол. на загальні направи, включаючи бараки в таборі новаків, Пластова Фундація в Ню-Йорку дала оселі 10 тис. дол. на загальні потреби. Український народний дім в Пасейку, Ню-Джерзі, також склав пожертву 2,000 дол. на потреби направ каплиці.

Уся пластова родина складає щиру подяку! Без таких щедрих пожертв тяжко було б утримувати прекрасну оселю, де щорічно збираються понад 500 пластунів та гостей.

Від 1953 року пластуни з різних сторін Америки таборують на цій оселі. Серед чудової природи та між своїми друзями таборовики мають нагоду збагатити свої пластове знання. Тут творяться дружби на ціле життя. „Вовча Тропа" є найбільшою пластовою оселею і, на думку багатьох таборовиків, найбільш мальовничою. Запрошуємо усіх загостити на нашу „Вовчу Тропу"!

Тарас Щепаняк,
Іст-Четтем, Ню-Йорк

Пора відкинути червону полуду

Я народилась майже через 20 років після Другої світової війни. Мій батько, сержант Червоної армії Василь Орел, був кілька разів поранений і контужений. Рана на нозі давала про себе знати, гноїлася. Він помер передчасно, бо осколок, який не змогли витягти фронтові хірурги, розірвав судину і стався крововилив. П'ять років він був прикутий до ліжка. Мені було дев'ять років, коли сталося це лихо. Тато згадував у розмовах Ніжин, звідки він родом, любив грати на гармонії народні пісні, які запам'яталися йому з дитинства, але ніколи не називав СРСР своєю Вітчизною, ніколи не згадував Сталіна.

Війна для мене – це щось зриме, болюче, хвилююче. Боляче спостерігати, як останніми роками пережите знову заковується у криваво-червоні лати радянських мітів, як біль заливають повзучим болотом більшовицького трактування минулої війни та возвеличенням Сталіна. Чергова хвиля цього туману піднялася у зв'язку з спробою заборонити вживання радянського терміну – Велика вітчизняна війна. Здивувала позиція членів Громадської ради при обласній адміністрації. Керівники громадських організацій одностайно висловилися за підтримку радянської назви, яка стала червоною ганчіркою комуно-радянської пропаганди.

Ще можна зрозуміти позицію ветеранської організації, де зібралися літні люди, яким, очевидно, набагато важче змінювати власні стереотипи, тим більше, що вони у них закріплені на емоційному рівні. Але серед них все менше людей, які справді воювали, перебували під кулями. Мій старший колеґа пригадує роки, коли ветерани збиралися і знали прізвища командирів, назви підрозділів. Чужому затесатися у їхні ряди було практично неможливо.

Але вже через 20 років справжніх учасників бойових подій залишилось небагато. Проте побільшало людей з купою нагород на грудях – не бойвих, а ювілейних. І в святкових ветеранських колонах здебільшого йдуть не справжні вояки, а енкаведисти, які стріляли в спини вояків у загороджувальних загонах, винищували учасників національно-визвольних змагань у західній частині України. Очевидно, й тому портрет Сталіна – обов'язковий атрибут таких колон. Ще років 10 тому цього не було. Саме тому, мабуть, так активно сьогодні насаджується й комуно-імперське трактування минулої війни. Але насправді на наших теренах не було усе так однозначно.

Треба чітко відділяти ці поняття: Друга світова і Велика вітчизняна. Як свідчить історик Юрій Шаповал, ідеологему „Велика вітчизняна" вигадав сталінський академік Омелян Ярославський (Міней Губельман), і з'явилась вона вперше у його статті у газеті „Правда" 23 червня 1941 року. Я не належу до тих, хто хотів би заборонити використання цього терміну. Він наповнений важливим змістом для багатьох людей. Так, змістом часто фальшивим, нав'язаним комуністичною пропаґандою, коли люди переживали тяжку біду, але не знали і не розуміли, які і чиї дії спричинились до цього. Ґрандіозне маніпулювання людською свідомістю тим більше злочинне, бо супроводжувалось тяжкими стражданнями мільйонів. Але у тій пекельній реальності наші батьки й діди мусили виживати, і так сталося, що поняття Велика вітчизняна стало для багатьох основою морального стержня.

Тож забороняти його не варто, але треба вичавлювати з нього брехню і напівправду, наповняти його новим, українським змістом, стражденною національною правдою, яка хвилюватиме українців і через десятки поколінь.

І ще – хіба у 1944 році відбулося визволення України? Ні, це було лише вигнання нацистів з України. Після чого Сталін розгорнув тут свою війну. І не лише на західних теренах. Переслідування військовополонених, остарбайтерів, так званих зрадників… Пора глянути на ті події іншими очима, відкинувши червону полуду.

Світлана Орел,
Кіровоград

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

На вшанування пам'яті о. Михайла Вербицького

У 2015 році виповниться 200 років з дня народження і 145 років від часу смерти автора мелодії державного гимну України композитора о. Михайла Вербицького та 150 років від першого публічного виконання у Перемишлі гимну „Ще не вмерла Україна".

Враховуючи складну фінансово-економічну ситуацію в Україні, Львівське суспільно-культурне товариство „Надсяння" виступило з ініціятивою спорудження за громадські пожертви у Львові пам'ятника композиторові. Нашу ідею підтримали представники громадськости, музичного середовища Львова, керівництво львівської міської влади.



Проєкт пам'ятника о. Михайлові Вербицькому.

Після розгляду звернення товариства „Надсяння" у постійних депутатських комісіях, виконавчий комітет міської ради 25 січня цього року вирішив встановити пам'ятник о. М. Вербицькому на розі вулиць М. Вербицького і Ґенерала Тараса Чупринки та доручити функції замовника на проєктування, виготовлення та встановлення пам'ятника Товариству „Надсяння", яке оголосило Всеукраїнський відкритий конкурс на найкращу ідею пам'ятника. Було подано 21 проєкт.

Журі конкурсу, головою якого був віце-президент Національної спілки архітекторів України Олесь Ярема, визнало переможцем проєкт львівських скульпторів Андрія і Володимира Сухорських, авторів львівських пам'ятників Тарасові Шевченку та Юрієві Змієборцеві. Створено громадський комітет з встановлення пам'ятника.

Товариство „Надсяння" відкрило рахунок, на який можна переказати пожертви на спорудження цього пам'ятника. Докладнішу інформацію можна отримати електронною поштою: nadsiannia@gmail.com.

Володимир Середа,
голова товариства „Надсяння",
Львів

Громада збирає фонди

Для українців світу сумною віхою є 80-ті роковини Голодомору-геноциду 1932-1933 років – злочину московської комуністичної кліки на теренах України. Ця нелюдь-потолоч поглинула багато мільйонів життів наших побратимів. У цьому і наступному році громадськість відзначатиме 100-річчя відходу у вічність Лесі Українки, 200-ліття народження Тараса Шевченка і 65-ліття пісняра Володимира Івасюка. Ініціятивна група української громади штату Мінесота активно розпочала підготування до цих відзначень.

З своїм творчим доробком долучився діяч Всеукраїнської національної музичної спілки – композитор, поет, співак Володимир Ілемський. Він написав реквієм пам'яті жертв Голодомору для двох хорів і солістів „Запалюй свічу, Україно", музичні твори на слова Т. Шевченка „Заворожи мені, волхве", „Мені тринадцятий минало" і „Молитву Воскресіння".

Половину з цих творів автор записав за свої гроші в Будинку звукозапису Національної телерадіокомпанії України за участи оркестри народної та сучасної музики під орудою Народного артиста України проф. Святослава Литвиненка та Народного артиста України Василя Бокоча.

Для запису реквієму і молитви на слова Т. Шевченка потрібні ще фонди. Невелика громада нашого штату вже підключилася до цього проєкту, але наших потуг недостатньо. Звертаємось до інших громад США й Канади з проханням прилучитися до цієї благородної справи.

У доробку В. Ілемського – понад 200 творів різних жанрів і стилів. Це інструментальна оркестрова музика, хорова й вокальна, а також музика для дітей. У Золотому фонді Українського радіо („Хрещатик 26") є понад 30 творів композитора. В минулому році вийшов уже третій диск композитора „Калиновий вітер з України".

Телефон композитора: (612) 876-2578, електронна пошта: vicomposer@gmail.com, адреса: Volodymyr Ilemskyi, 508 5th St. NE, Apt. 6, Minneapolis, MN 55413.

Олександер Полець,
Мінеаполіс



Композитор Володимир Ілемський під час концерту.

Місійна група УПЦ в США відвідала сиріт і безпритульних



Владика Даниїл та місійна група Української Православної Церкви в США під час відвідин будинку для безпритульних у Києві. (Фото: іподиякон Юрій Андрейко)

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – Місійна група Української Православної Церкви в США 1 червня доставила 35 валіз гуманітарної допомоги та іграшок для вихованців дитячих будинків. Членами групи були: іподиякони Юрій Андрейко та Адріян Мазур, Тейлор Ґледис, Кейтлин Зимермен, Ірина Онуфрей, Пол Мисевич, Крістофер МакНолті, Елісон Сейлер, Світлана Лимар, Леся Махлай, Анна Пасакас та Владика Даниїл – духовний наставник, Ольга Кофі – світський провідник групи та добродійка Іванна Вронська.

3 червня 14 членів місійної групи прибули до Знам'янки, щоб відвідати інтернат, де проживають 125 дітей з особливими потребами. Протягом кількох років співпраці з інтернатом УПЦ в США найняла 15 вчителів-фахівців з реабілітації до праці в дитячому будинку, що дуже вплинуло на рухливість багатьох дітей.

За словами директора дитячого будинку Тетяни Валько, багато дітей відчули на собі вплив адаптивного обладнання, спонзорованого Церквою, що дозволяє дітям-інвалідам вільно пересуватися.

Члени групи швидко повністю віддалися служінню дітям. Проводилися реабілітаційні прогулянки на місцевий ринок, прогулянки на інвалідному кріслі, відвідання Кіровоградського театру ляльок. Отримавши дозвіл від адміністрації дитячого будинку, місійна група надала десяткам дітей можливість унікальної прогулянки в Кіровоградському парку. Завдяки щедрій пожертві Української православної катедри св. Покрови в Алентавні, Пенсильванія, члени місійної групи придбали понад 170 кілограмів м'яса для харчування дітей в інтернаті.

К. МакНалті з Української православної катедри св. Володимира у Філядельфії сказав після поїздки в дитячий будинок: „У цих дитячих будинках сироти отримують велику радість від того, що хтось прийшов, щоб бути з ними, щоб обійняти їх".

У дитячому будинку Знам'янки завдяки допомозі УПЦ в США за останні 15 років змінилися не тільки структура, але й піклування про дітей.

У червні місійна група відвідала у Києві притулок для бездомних, щоб ознайомитися з новою благодійною програмою Товариства св. Андрія Первозваного. Минулого року Владика Даниїл та протодиякон Ігор Махлай – директор відділу Благодійної діяльности Консисторії УПЦ в США, а також голова Товариства св. Андрія, відвідали Благодійну християнську організацію в Києві „Логос", яку очолює о. Микола Ільницький. Завдяки пожертві Товариства св. Андрія, УПЦ в США надала близько 5,000 дол. для закінчення будівництва нового реабілітаційного центру та їдальні для тих, хто потребує допомоги.

Тепер від імені Місійної групи Владика Даниїл передав о. М. Ільницькому нову грошову пожертву для благодійних потреб центру, а також благословення Митрополита Антонія.

УПЦ в США

На „Зелених святах" у Філядельфії



Учасники дійства Філядельфійського осередку „Нової української хвилі". (Фото: Юлія Фалендиш)

Григорій Петрик

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – „Зелені свята" громада відзначила особливо весело 23 червня в Українському освітньо-культурному центрі у Дженкінтавні на пісенному жартівливому ярмарку, який організували члени театральної групи Філядельфійського осередку „Нової української хвилі".

Свято відкрила голова осередку Надя Петрик, яка зачитала реферат Ярослава Колодія „У поклоні полеглим за волю України", бо у ці дні українці віддають шану учасникам національно-визвольних змагань.

Сцена була прикрашена барвистими вишивками, різноманітним крамом, кошиками з яриною, овочами. Були бочка з пивом та яскрава вивіска „Ярмарок". Дійство почалося піснею „Ярмарок" у виконанні Вікторії Фицик.

Під звуки веселої музики на сцену вийшли ведучі Юля Ступень і Ростислав Букачевський. І завирував ярмарок. Припізнилися тільки дід Свирид та баба Одарка, ролі яких блискуче зіграли Зіновій Кметь та Галина Ступень. Та хоч вони й приїхали найпізніше, дід устиг все побачити і всюди побувати, зустрітися з кумами та випити по чарці. Ролі кумів виконували Володимир Боднар, Микола Бабійчук та Гриць Петрик. А баба Одарка з своїми кумасями наговорилася, а ними були Люба Костів, Уляна Мартинюк і Віра Губіцька.

На ярмарок поспішала дівчина, яка „окуня купила, юшки наварила та хлопців запросила", про що заспівала і майстерно зіграла Ю. Ступень.

Не сумували на ярмарку і парубки. Один з них задумав коня продати та купити собі дівку, але отримав у відповідь гарбуза. Зіграли цю сценку Лука Кімак, Анастасія Камінська, Р. Букачевський, Уляна Шкіра, Дмитро Клітчук, Юрко Дідула, Наталя Бабійчук. Не засиділися вдома і Кайдашиха з Мотрею, які завжди знайдуть причину до сварки. Кайдашиху зіграла В. Губіцька, Мотрю – Н. Бабійчук.

Але що це за ярмарок без баби Параски та баби Палажки, сварливих сусідок? У цих ролях виступали Марія Дідух та Софія Киценюк.

Розвеселили ярмарок (хоч було і не без пригод, бо у діда Свирида люльку вкрали) цигани під орудою Оксани Гладьо, з якою були Марія Костів, Христина Муравйова, Марта Чабан, Зоряна Шиша, маленька Вікторія Фицик та циганський барон Л. Кімак. Запальний циганський танок, ворожіння на картах, барвисті костюми, пісня – все це, безумовно, прикрасило ярмарок. Сценку з піснею „Ой, там, на точку, на базарі" майстерно зіграли Галина та Володимир Боднари.

Пісню „Із сиром пироги" виконали В. Фицик, Л. Кімак та Ю. Дідула.

Вирував ярмарок! Продавчині Ольга Залізняк і Ольга Костів багато краму мали: гребінці, хустки, полотно, капелюхи, коралі. Кінець наближався, прощатися час. Закружляли у веселому танці усі учасники дійства, а на гостей-глядачів вже чекав почастунок.

Музичний супровід зробили Ігор Сипень та скрипалька – Уляна Мартинюк. Декорації виготовили Юрій Костів та Богдан Ковальчук. Режисер-постановник та автор сценарію – В. Губіцька.

Нова адреса Ліґи Українців Канади

ТОРОНТО. – 16 липня змінилася адреса Крайової управи Ліґи Українців Канади, а також Крайової управи Ліґи Українок Канади, Крайової управи Спілки Української Молоді в Канаді, Товариства колишніх вояків УПА, Видавництва „Гомін України", Дослідного інституту „Україніка", Фундації „Десна", „Просвіти".

Нова адреса: 9 Plastics Ave., Toronto, ON M8Z 4B6, Canada. Числа телефону і факсу не змінилися.

Усе місто дізналося про церкву

Джо Шатинський

ГІЛСАЙД, Ню-Джерзі. – У дні святкування 100-річчя містечка Гілсайд було надруковано і розіслано поштою 10 тис. мешканців святковий журнал „NJ Township's Centennial", у якому вміщена стаття з історії Української католицької церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії.

Читачі журналу дізналися не лише про українську церкву, а й про 1000-ліття християнства в Україні, Київську Русь, Князя Володимира Великого, колядки й гагілки. Для переважної більшости читачів це була перша нагода дізнатися детальніше про Україну та її історію.

Початок Української католицької церкви у Гілсайді датується 1946 роком, коли група парафіян церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку почали розмову з о. Володимиром Краєвським про будову нової церкви.

Українська громада була активною у житті містечка. Українці мали тут свій Народний дім, посідали важливі громадські посади. Володимир Гураль був посадником, Юрій Геляк очолював місцеву поліцію, Теодор Шатинський та Григорій Шпигульський працювали для мерії. Також українці були власниками декількох важливих підприємств у Гілсайді. Декілька адвокатів і лікарів українського походження мали тут свої бюра і практики.

На цвинтраі „Евергрін" похований у 1925 році о. Нестор Дмитрів, який мав парафії у Канаді і вважається там першим українським католицьким священиком. Він був також публіцистом, головним редактором газети„Свобода", головним секретарем Українського Народного Союзу.

Парафія у Гілсайді була зареєстрована в 1957 році, коли о. Мирон Созанський був призначений першим парохом церкви.

У церкві Непорочного Зачаття діє дуже добра програма для дітей від трьох до 18 років. Молодь бере активну участь у церковних святкуваннях. У публікації відзначено, що в 1988 році українці святкували 1000-ліття Християнства України, а Гілсайд святкував 75-річчя свого заснування.



Учасники релігійного навчання і о. Василь Владика.

Відбувся семінар творчої молоді України

Любов Багацька

КИЇВ. – Семінар творчої молоді почався 7 травня в будинку „Смолоскипа" і тривав до 11 травня. Першого дня Андрій Шийчук запропонував обговорити тему „Українська національна ідея – реальність чи можливість". Після доповідей та обговорення творча молодь автобусами дісталася до оселі відпочинку „Енергія" у Ворзелі, де усі поділилися на раси („сині", „зелені", „червоні"), щоб познайомитися в романтичній і невимушеній атмосфері. Біля поетичної ватри зачитати вірші змогли всі охочі, а таких виявилося чималенько.



Учасники 19-го семінару творчої молоді України. (Фото: Микола Леонович)

А вже наступного дня говорили про мовну ситуацію в Україні під час круглих столів Сергія Солтиса „Мультилінґвізм в Україні та світі" і Тамари Марценюк „Ґендерні війни: новий наступ патріярхату на права людини в Україні".

Потім перейшли до політичних питань. Під час обговорення теми „Політиками народжуються, навчаються чи стають випадково?" (модератор Віталій Паздрій) учасники дійшли висновку, що в Україні політиками стають випадкові люди.

На ранок третього дня розпочався новий проєкт – Відкритий альтернативний університет. Відкрила його Ірина Патроник з авторським курсом „Ґльобалізація: світовий процес та його впливи на Україну". Дискусії продовжилися під час круглого столу „Русскій мір" як гуманітарний та політичний дискурс" (модератор Максим Майоров). Як виявилося, для розширення сфери впливу наш північний сусід вдається часом до химерних заходів, як-то мапа земель, які будь-коли належали Росії, книжки з дивним фактажем тощо.

Про використання безкоштовного програмного забезпечення (особливо актуальне для громадських організацій та шкіл) та його безпечність розповів Олег Лимарчук.

Після такого „політичного" дня у Ворзель завітав давній учасник семінарів, письменник Сашко Ушкалов, який відповів на запитання модератора зустрічі Олега Коцарева, а також зачитав кілька уривків з своєї нової книжки „Жесть". Далі був поетичний вечір лавреатів літературного конкурсу видавництва „Смолоскип".

Наступного дня продовжив роботу Відкритий альтернативний університет. Свій авторський курс „Історія та теорія ненасильницького спротиву" запропонував Максим Кицюк. Окрім того, екс-очільник Фундації реґіональних ініціятив Євген Демченко розповів про те, як всією Україною відвойовували найстаріший у Східній Европі кінотеатр „Бомер" в Харкові.

Круглий стіл „Сучасне мистецтво в Україні – актуальність, соціяльність, інтеґраційність" (модератор Ярослав Мінкін) виявився доволі різнопляновим: доповідачі обговорили різні сфери мистецтва – від літератури до образотворчого мистецтва.

Перед командами стояло завдання зафільмувати відеоновини. І вони знайшли дуже несподівані методи подання інформації. Окрім того, свої доробки представили творчі групи, які працювали над екранізацією творів смолоскипівських лавреатів. Закінчили вечіркою, яка тривала до самого ранку – вперше за останні роки.

Зранку роздавали нагороди. Також було підбито підсумки Відкритого альтернативного університету – найактивніші учасники отримали різні вчені ступені.

Того ж вечора сталася важлива подія в політичному житті семінару – добровільно його президент М. Кицюк склав свої повноваження. Обов'язки президента до обрання нового тимчасово виконує речник Микола Леонович.

Українці Казахстану – на святі Петра і Павла

Михайло Голованчук

ПАВЛОДАР, Казахстан. – 12 липня свято Петра і Павла відзначили парафіяни Української греко-католицької церкви. Саме у день цього свята 12 років тому в місті на Іртиші було освячено новозбудовану церкву, яку назвали на честь свв. Петра і Павла.

У цей день до павлодарців завітали гості з Караґанди, Астани, сільських районів Павлодарщини. У Літургії взяли участь Митрополит Римо-Католицької Церкви Томаш Пета, священослужителі українських церков з Астани, Алмати, Караґанди, Семипалатинська, селища Шидертів Павлодарської області.

Очолив службу Апостольський делеґат для греко-католиків Казахстану і Середньої Азії митрофорний протоієрей о. Василь Говера, йому допомагали усі присутні священики, церковний хор Павлодару, сестри-монахині з Караґанди і Павлодару.

Настоятель Павлодарського храму о. Ярослав Головчук разом з дівчатами в українських строях привітали Митрополита Т. Пету і Апостольського делеґата о. В. Говеру з святом на павлодарській землі, піднесли їм духмяний український коровай.

Виступаючи з вітальним словом, голова Товариства української культури ім. Тараса Шевченка Михайло Парипса зазначив, що за багато кілометрів від України українці бережуть традиції своїх предків.

У цей день хрещення отримав нещодавно народжений Тарасик Головчук, четверта дитина у сім'ї о. Ярослава і Тетяни Головчуків. На церковному подвір'ї силами творчих колективів Товариства української культури було показано змістовну концертну програму. Настоятель храму о. Я. Головчук пригощав усіх присутніх смачним обідом. Гроші на обід зібрали парафіяни та підприємець, українець Петро Чекіта.

Пластові табори – на Полтавщині

о. Олександер Воловенко

ОПІШНЯ, Полтавська область. – Завершилися юнацькі курінні табори Донецької округи Пласту, у яких 40 хлопців і дівчат з Донецька, Краматорська, Авдіївки та Слов'янська 10 днів, з 5 по 15 липня, таборували біля містечка Опішня.

Дівочий табір „Обрії мрій" об'єднав пластунок підготувального куреня ім. Христини Ковч. Хлоп'ячий табір „В пралісах Бразилії" складався з юнаків 65-го куреня ім. Петра Франка (назва табору була обрана за назвою пригодницької повісти, яку написав цей відомий пластун, син Івана Франка).

Опішня вважається центром гончарного мистецтва в Україні. Тож донеччани з цікавістю знайомилися з різноманітними експонатами Музею гончарного мистецтва, з родинними музеями гончарних династій, а також й самі отримали перші навички в цьому ремеслі, витворюючи з глини миски та фігурки в майстер-клясах.

З Полтавщини походить письменник Микола Гоголь, тому кілька мандрівок таборовики присвятили Гоголівським місцям. І звичайно, жили в природі, щоденно купалися у річці Ворсклі, гартувалися сонцем і водою, влаштували свято Івана Купала, спілкувалися з місцевими мешканцями.

Долучення до мистецьких здобутків українського народу стало можливим завдяки підтримці 1-го пластового куреня ім. Олександра і Степана Тисовських, 26-го пластового куреня „Княгині" і пластункисеньйорки Лариси Музички.



Учасники табору в селищі Опішня, біля музейного вітряка. Крайній праворуч – комендант табору „В пралісах Бразилії", голова Пласту в Україні Дмитро Колесник. (Фото: Наталя Шерекіна).

ПОДОРОЖІ

Старовинний і вічно молодий Дрогобич

Олександер Костирко

За леґендою, ще в часи Київської Русі, на місці сучасного Дрогобича існувало поселення Бич. Під час одного з нападів половців у XI ст. поселення було спалене, а люди, яким вдалося врятуватися, збудували нове поселення, яке назвали Другий Бич, назва якого з часом трансформувалася у слово Дрогобич.

Місто було фортецею, але стіни не витримували ворожих нападів.

Цінністю Дрогобича завжди була сіль. Завдяки солеварінню місто розвивалося і згодом стало великим економічним центром. На гербі міста зображено дев'ять „топок" з сіллю.

Після занепаду Галицько-Волинського князівства Дрогобич перейшов в тривале володіння до чужинців. Після переходу під австрійську контролю розпочався активний видобуток нафти, що вплинуло на розвиток міста.

В 1939 році, з приходом радянської влади, розпочалися масові репресії. Храми міста були зачинені, священослужителі та громадські діячі закатовані. Тоді ж була створена Дрогобицька область, яка існувала рівно 20 років, а у 1959 році була включена до складу Львівської області.

Сьогодні Дрогобич є другим за населенням містом області, поступаючись лише Львову. У 2001 році в Дрогобичі проживало 83 тис. осіб, але міській раді також підпорядковане містечко Стебник, в складі з яким Дрогобич нараховує 103 тис. мешканців.

Місто стало значним промисловим центром машинобудування та нафтопереробки, великим освітнім центром. У місті діє 18 шкіл, гімназія та ліцей, шість училищ та технікумів, одна художня та дві музичні школи, чотири вищі школи.

Відкрито пам'ятники Іванові Франкові, Тарасові Шевченкові, Папі Іванові-Павлові II, Юрієві Дрогобичеві, Степанові Бандері, Маркіянові Шашкевичеві, Василеві Стефаникові.



Пам'ятник „Борцям за волю України". (Фото: Олександер Костирко)



Ратуша в Дрогобичі.



Пам'ятник Юрієві Дрогобичу (Котермаку), ректорові Болонського університету (Італія).



Площа в Дрогобичі біля готелю „Тустань".

На полтавських...

(Закінчення зі стор. 6)

мовою...

... Професор Клен пильно оглядав Полтаву, бо з нею частинно була пов'язана його молодість, оглядав тюрму, в якій сидів свого часу за большевиків, кілька разів ходив до Полтавського музею і дуже радів, що большевики його не знищили і тепер можна було мати приємність його оглянути...".

Про своє перебування в Україні Юрій Клен написав у „Спогаді про 1941" 11 листопада 1946 року:

Ще спогади такі чіткі і свіжі:
Повитий курявою шлях,
Над Бугом сонний і брудний Ладижин,
Ясні заграви по ночах...
* * *
...Все відійшло... Все, мов мара, минуло:
* * *
Розриви бомб, пожарів чад,
Лагідні вечори й розмова чула
Ледви знайомих нам дівчат.
Як місяць над просторами рівнини,
Спливає в спогадах отих
Смутне-смутне обличчя України
З ланів пожовкло — золотих.
І тихе світло ллє на ті дороги,
Які лягли у далину
І нас везуть крізь радощі й тривоги
У не довершену весну.

У 1943 році Юрій Клен переїхав до Праги, де став працювати в Українському Вільному Університеті, О. Корчак-Городиський того ж року зголосився до Української Дивізії „Галичина", з якою пройшов весь бойовий і страдницький шлях, а по закінченні Другої світової війни опинився у таборах полонених в Ріміні (Італія), де був редактором таборового тижневика-півтижневика й врешті – щоденника „Життя в таборі", пізніше закінчив студії історії та географії з вченим ступенем маґістра в тому ж таки УВУ, де колись викладав проф. Юрій Клен.

У повоєнному листі до О. Корчака-Городиського Юрій Клен писав: „...Я дуже зрадів, діставши нарешті звістку про Вас, бо не знав, чи Ви вискочили з того пекла війни; боявся вже, чи не потрапили до рук большевикам... Доводилося починати життя так, як Адам, коли голий опинився за брамою раю та мусів шукати шляхів у далекий і невідомий йому світ. Не тратьте зв'язку зі мною. Може знов доведеться нам разом шляхи міряти, як міряли з Вами в 1942 році. Думаю, що ще зустрінемося з Вами, і може разом будемо працювати на користь країни нашої, бо такий стан непевности, який оце тепер панує на світі не може надто довго тривати...".

До Америки О. Корчак-Городиський виїхав у 1950 році і, дякувати Богові, живе в Чикаґо по цей час. Він став автором спогадів з життя, дописів про видатних служителів церкви й українських патріотів – адвоката Михайла Степаняка, Дмитра Лушпака-Баглая, оо. Мирослава Проскурницького та Михайла Ганушевського, отців-мітратів Михайла Василика та д-ра Івана Гриньоха (члена Президії Української Головної Визвольної Ради), владику Василя Величковського, крайового провідника Юнацтва ОУН Всеволода Лемеху-„Бориса", педагога-філолога проф. Івана Ґолембйовського, а ще – важливих споминів про останній політичний процес польської держави у Бережанах 14 вересня 1939 року, на якому його та інших членів Студентської Громади було засуджено, як також розвідки „Замість вигадок: Українська проблематика в західніх політико-дипломатичних джерелах" (Івано-Франківськ, 1994) та історичного нарису „Іван Васильович Турчин – особистий приятель Президента Лінкольна".

Весь свій час О.. Корчак-Городиський працює, пише і дихає з думкою про Україною… Й ось вже має славних 95 літ, з яких близько восьми десятків віддано служить українській національній ідеї, нашому знедоленому народові. З роси й води і Многая літа вам, дорогий Ювіляре!

Олександр Панченко – адвокат, доктор права, місто Лохвиця, Полтавська область.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Прекрасна, хоч і недоспівана, пісня Леоніда Кисельова

Михайло Слабошпицький

То була сенсація тогочасного літературного світу: у московському журналі „Новий мір“ опублікували поетичну добірку молодого київського автора Леоніда Кисельова. Головному редакторові журналу Олександрові Твардовському їх передав зі своєю рекомендацією письменник Віктор Некрасов. Був у тій добірці і вірш, російською мовою, „Царі“, спрямований проти московського самодержавства, а закінчувався він таким безстрашним рядком: „За довгу історію Росії – ані одного доброго царя“.

Вірш викликав великий гнів і нестримне роздратування столичного академіка-пушкінознавця Дмитра Благого, який влаштував ідеологічнин напад на юного поета в пресі: мовляв, Л. Кисельов не хоче розуміти прогресивної ролі Петра I і т.п.

Але підданий жорстокому остракізмові архівченого мужа Л. Кисельов, тоді учень 10-ої кляси, обклався різними історичними джерелами й, ґрунтовно простудіювавши їх, написав своєрідну міні-дисертацію, в якій дуже переконливо показав демагогічну основу академікової концепції російського царя.

Л. Кисельов народився в сім'ї відомого письменника Володимира Кисельова, широко знаного своїми книгами „Людина може“, „Злодії в домі“, „Веселий роман“, „Любов і картопля“ й особливо „Дівчинка і птахоліт“, що перекладалася в різних країнах – від Німеччини до Японії.

В. Кисельов був людиною не тільки дивовижно інтеліґентною та ерудованою, але своєю вродженою кольоритністю видавався „білою вороною“ поміж скалічених совєтським режимом літераторів.

Льоня разом з меншим братом Сергієм виростали серед батькових приятелів – їхній дім був своєрідним літературним сальоном.

Давні приятельські стосунки поєднували Володимира Леонтійовича з Дмитром Затонським, який мав великий вплив на Льоню і який написав цікаву статтю про феномен юного поета.

У повісті „Дівчинка і птахоліт“ юна героїня-поетка пише прекрасні вірші. Автор їх широко цитує. Насправді це вірші Льоні-школяра.

Оповідання Юрія Щербака „Маленька футбольна команда“ – це якраз духовна історія Леоніда Кисельова, дорогоцінні подробиці його часу й особливості людського характеру.

Л. Кисельов починав блискуче. Ще зовсім дитячі його вірші вражають дивовижною свіжістю голосу і яскравою метафорикою. А в 18-20 років це був уже зформований поет, за яким, окрім потужного таланту, що, як мовиться, дається від Бога, стояла серйозна літературна школа. І багатюща батькова бібліотека, й інтелектуальне середовище, в якому він виростав, зробили своє. Він засвоїв чимало тих поетичних текстів, про які навіть і не підозрювали його літературні ровесники.

В останні роки життя він став писати українською мовою. Як правило, для поетів це болісний перехід – у більшости з них відчувається і бідність словника й думання російською. В Л. Кисельова ж вражає мовна органіка. Уже перші його рядки українською мовою створюють враження, ніби він й писав тільки нею.

За життя він мав лише кілька публікацій. Смерть забрала його у 22 роки.

Його перша збірка, що з'явилася у Видавництві „Молоді“, через два роки по Льониній смерті, беззаперечно, стала тоді найпопулярнішою поетичною книжкою. Принаймні серед тогочасного студентства, яке вважало юного автора своїм поетом. Потім ще було кілька видань поезій Л. Кисельова. Але недрукованими лишалися чимало творів – їх ніколи не пропустила б цензура.

5 березня в київській книгарні „Є“ відбулася презентація найповнішого зібрання віршів Л. Кисельова, що побачило світ у Видавництві „Ярославів Вал“. У презентації взяли участь Іван Дзюба, Іван Драч, Юрій Щербак, Микола Жулинський, Вадим Скуратівський, Любов Голота, Павло Мовчан.

Незабаром вийде друга книга (обсяг кожної – понад 700 сторінок) – біографічні матеріяли, листи, статті про поета, спогади.

Леонід Кисельов

Вітер зі Сходу

Вітер зі Сходу
перемагає західній вітер.
Вітер зі Сходу
пахне кров'ю
і волосся розвіює убитим.

Умирають батьки і ростуть мовчазні діти,
і готуються до боїв,
безнадійно програних боїв.

Вітер зі Сходу,
грізний вихор степів азіятських,
Чорний вітер зради,
який не знає милосердя…

Кохана, чого ти, не треба, не треба боятись,
Ми помремо, взявшись за руки,
я тобі обіцяю.
Містам не спастись.
Їх пройме одвічна заздрість
Далеких селищ,
де пилом покриті кущі акацій.
Наші книги згорять.
(Я не плачу, тобі так здалося.
Просто вітер, і очі на вітрі сльозяться).

Київ, 1966

(Переклав з російської Ярослав Розумний Вініпеґ, Манітоба)

Фільм М. Іллєнка показали на фестивалях

Олександер Вівчарик

КИЇВ. – Відомий український кінорежисер Михайло Іллєнко разом з продюсером Пилипом Іллєнком зняли у Корсунь-Шевченківському, що на Черкащині, кінофільм „Толока”. В основі сюжету – вірш Тараса Шевченка „У тієї Катерини”.

Катерину грала донька М. Іллєнка – Іванна. А відомі письменники, брати-близнюки Дмитро та Віталій Капранови відобразять на екрані долю дванадцятьох братів Іванів.

Стрічку фільмували також в Музеї національної архітектури й побуту Пирогове на Київщині. На екрани України стрічка вийде в березні наступного року – до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

18 травня фільм „Толока” було представлено на Канському міжнародному кінофестивалі (Франція), в програмі „Works-in-Progress“ міжнародного фестивалю в Карлових Варах (Чехія), а також у програмі Одеського міжнародного кінофестивалю.

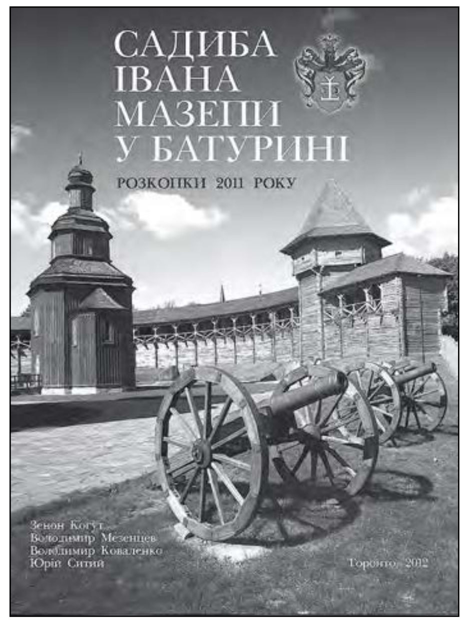


Виконавиця головної ролі Іванка Іллєнко та продюсер Пилип Іллєнко після презентації „Толоки” в Карлових Варах.

НОВІ ВИДАННЯ

Садиба Івана Мазепи – в ілюстраціях

Володимир Мезенцев



Вже 12 років українські та канадські археологи й історики проводять розкопи у Батурині на Чернігівщині. Цей проєкт спонсорують Програма дослідження Східньої України ім. Ковальських при Канадському інституті українських студій (КІУС) Альбертського університету, Наукове товариство ім. Шевченка в Америці та Понтифікальний інститут середньовічних студій Торонтського університету. Проєкт очолює провідний історик Гетьманщини, колишній директор КІУС та голова Програми ім. Ковальських проф. Зенон Когут.

Щедрими благодійниками Батуринського проєкту є св. п. поетка Володимира Василишин та її чоловік, мистець Роман Василишин з Філядельфії.

Батуринська українсько-канадська археологічна експедиція базується при Чернігівському національному педагогічному університеті ім. Тараса Шевченка.

У 1669-1708 роках Батурин був столицею козацької держави і досяг найвищого розквіту за правління гетьмана Івана Мазепи (1687-1709). Під час повстання І. Мазепи у союзі зі Швецією за звільнення центральної України з-під влади Москви у 1708 році російське військо захопило й зруйнувало Батурин ущент. Воно винищило козацьку залогу і цивільних мешканців міста (разом 11-14 тис. осіб) для покарання за антимосковський виступ, залякування інших прихильників І. Мазепи й придушення його визвольних змагань терором.

Гетьман Кирило Розумовський (1750-1764) відродив Батурин напередодні скасування автономії козацької держави Російською імперією 1764 року У період бездержавности України колишня гетьманська столиця швидко занепадала.

Шанувальникам української старовини пропонується новий багатоілюстрований буклет д-ра З. Когута, Володимира Мезенцева, Володимира Коваленка та Юрія Ситого „Садиба Івана Мазепи у Батурині: розкопки 2011 року" (Торонто, видавництво „Гомін України", 2012), 28 стор. українською мовою з англійським резюме, 50 кольорових ілюстрацій.

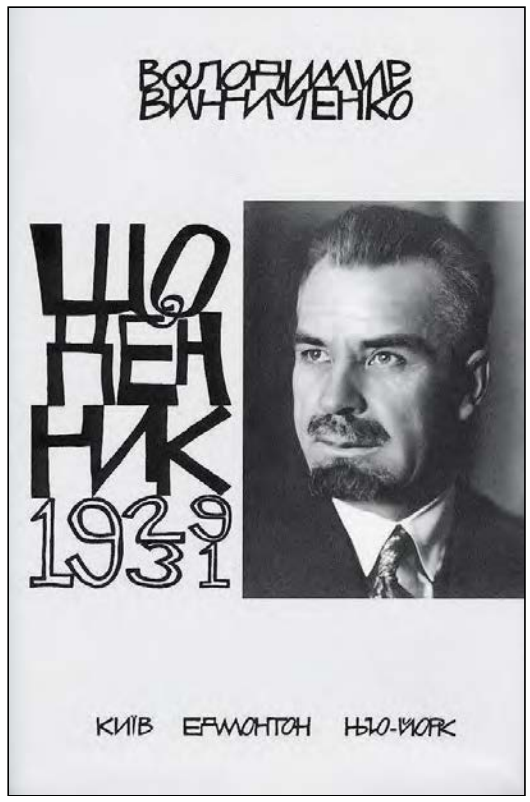
Видання цієї науково-популярної історико-археологічної праці фінансувала Програма ім. Ковальських та Дослідний інститут „Українїка" в Торонто.

Буклет знайомить з українськими і канадськими археологами й істориками, які досліджують старий Батурин, та благодійниками-меценатами цього проєкту в Північній Америці. Тут коротко викладено історію столиці козацької держави в добу її стрімкого піднесення за гетьмана І. Мазепи, нищівне розорення Батурина царським військом та його відбудову гетьманом К. Розумовським. Облогу і штурм Мазепиної твердині описано за маловідомими тогочасними шведськими документами.

На основі останніх історико-археологічних досліджень автори розповідають про створення головної резиденції І. Мазепи разом з геть-

(Закінчення на стор. 17)

Видано четвертий том „Щоденника" В. Винниченка



КИЇВ. – Видавництво „Смолоскип" у 2012 році видало четвертий том щоденникових записів (342 стор.) видатного українського політичного діяча, прозаїка, драматурга і художника Володимира Винниченка (1880-1951).

Це видання вийшло завдяки співпраці Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Національної Академії Наук України, Комісії Української Вільної Академії Наук у США з вивчення і публікації спадщини В. Винниченка й Канадського інституту українських студій.

Його упорядкування здійснив професор політології Ратґерського університету Олександер Мотиль, відредагував Григорій Костюк, автор передмови – Сергій Гальченко. Новий том охоплює систематичні нотатки В. Винниченка протягом 1929-1931 років і є продовженням трьох попередніх книг, що вийшли у Видавництві КІУС у 1980, 1983 та 2010 роках.

У 1929-1931 роках, перебуваючи у Франції, В. Винниченко занотовував свої контакти з західньоевропейськими культурними діячами та українською інтеліґенцією й еміґраційними політиками.

Як відомо, після смерти автора його архів за згодою дружини Розалії Винниченко був перевезений до Колюмбійського університету, а недавно переданий до УВАН у США.

Окрім щоденних записів за 1932-1951 роки, невиданими залишаються філософські трактати „Щастя" та „Конкордизм", роман „Вічний імператив", листування та інші документи. Згідно з заповітом автора, його архів має бути переданий в Україну за умови її незалежности.

Книгу можна придбати у твердій палітурці за 34.95 дол. (усі чотири томи „Щоденника" В. Винниченка можна придбати зі знижкою 20 відс. за 131.90 дол.) у Видавництві КІУС кредитною карткою через захищену електронну систему (www.ciuspress.com), електронною поштою (cius@ualberta.ca), замовити телефоном (780-492-2973), факсом (780-492-4967) або поштою: CIUS Press, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8.

КІУС

Ковельська еліта: знана і досі незнана

Іван Корсак

Цю книгу, відкривши першу сторінку, важко облишити, не дочитавши до сторінки останньої. „Волинські образки: ковельська еліта другої половини XIX ст." – так назвала свою нову книгу Тамара Скрипка (Ню-Йорк-Луцьк, 2012). Видання природно доповнюють світлини, низка яких публікується вперше.

Ковельське оточення родини Косачів-Драгоманових виписане з особливою ретельністю, тут багато знакових імен власне з родини, але подаються водночас матеріяли про відомих людей, котрі відвідували Ковель та Колодяжне, підтримували впродовж різних літ приятельські, творчі чи ділові стосунки. Дмитро Дорошенко, який познайомився з Лесею Українкою ще при відкритті пам'ятника Іванові Котляревському в 1903 році, Микола Лисенко, що приїжджав на хрестини молодшого сина Косачів Миколи, відвідував також Запруддя, про що згадує Юрій Косач, Володимир Науменко – вчений, громадський діяч, багатолітній редактор і видавець „Кievской старины", керував Міністерством освіти Української держави за Гетьмана Павла Скоропадського, Іван Франко і ще ряд знаних постатей – іноли складається враження, що переважна більшість тогочасної української еліти побувала в Ковелі та Колодяжному.

Книга Т. Скрипки складається з розділів-образків. Образок IV присвячений українському вченому, архівістові, літературознавцеві Володимирові Міяковському. Уродженець Ковеля, він набув ґрунтовних знань, навчаючись на юридичному факультеті університету св. Володимира в Києві, на економічному та історико-філологічному факультетах Петербурзького університету. В книзі подається детальні відомості про надзвичайно плідну його діяльність у 1920-их роках (автор при цьому широко користується приватними архівами за кордоном, не досить вивченими і досі не публікованими матеріялами).

Тривалий час В. Міяковський був керівником архівного управління і директором Київського Центрального історичного Архіву ім. Володимира Антоновича, водночас трудився в Академії Наук, в Комісії для дослідів над історією громадських течій під головуванням Сергія Єфремова, а ще брав участь у виданні III та IV томів Тараса Шевченка, співпрацював в Археографічній та Книгознавчій комісіях, в Інституті Шевченкознавства, співпрацював в „Літературно-Науковому віснткові", журналах „Наше минуле", „Книгарі", „Україна", збірниках „Шевченко", „За сто літ", „Біологічні вісті", „Голос друку" (Харків), „Червоний шлях", – один перелік зробленого цим надзвичайно потужним вченим займає кілька сторінок.

Але ... арешт влітку 1929 року у справі Спілки Визволення України, заслання аж за полярне коло.

Та навіть тамтешні морози не „виморозили з В. Міяковського його невсипущої енерґії – після повернення, вже в час німецької окупації, разом з іншими співробітниками Вільної Української Академії Наук клопочеться про відновлення діяльности академії, продовжує наукову працю, виступає з доповіддями.

Насувався фронт і насувалася вимушена еміграція. В. Міяковський поїхав у Прагу, а згодом в Німеччину. 10 жовтня 1945 року

(Закінчення на стор. 17)



НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Міжнародна конференція „Моральне лідерство: виклики сьогодення“



Слово має Кшиштоф Становський.

ЛЬВІВ. – Міжнародна конференція Інституту лідерства та управління „Моральне лідерство: виклики сьогодення“ зібрала 14 червня в Українському Католицькому Університеті (УКУ) близько 100 учасників з Києва, Тернополя, Вінниці, Луганська.

Обговорюючи тему конкуренції, Єпископ Паризької епархії Української Греко-Католицької Церкви, ректор УКУ Борис Ґудзяк висловив думку, що провідник має володіти такими якостями, як відповідальність, вдячність, автентичність, цілісність, відкритість до іншого, вміння довіряти і слухати.

На конференції виступили аналітик, керуючий партнер компанії „pro.mova“ Євген Глібовицький, голова правління фундації „Освіта для демократії“ Кшиштоф Становський, правозахисниця з Луганська Лариса Заливна, соціолог та аналітик Вікторія Бриндза, співзасновник та екс-президент UCEF Джон Кюрі.

У другій частині конференції учасники працювали у групах „Політичний вимір лідерства“, „Соціяльний вимір лідерства“, „Харитативне служіння“, „Моральність громадського лідера“, „Духовність лідера“, „Медіа та моральне лідерство“.

Біоетика – це треба знати усім



Юрій Мончак читає лекцію.

ЛЬВІВ. – Починаючи від 25 березня, протягом трьох наступних днів професор медичного факультету Макґільського та Монреальського університетів (Канада) Юрій Мончак читав курс відкритих лекцій у Школі біоетики Українського Католицького Університету (УКУ) на тему „Біоетика та клонування“.

Конференц-заля УКУ, де відбувались лекції, була заповнена, щодня все більше людей приходили послухати про нові тенденції у світовій медицині та науці загалом. Таке зацікавлення з боку слухачів д-р Ю. Мончак пояснює просто: „Україна стала відкритішою до ґльобального світу, українці усвідомлюють, що повинні розуміти загальносвітові тенденції, щоб рухатися вперед, і це дуже тішить“.

Традиційна медицина, за словами д-ра Ю. Мончака, має свої обмеження, бо фокусується на фізичних (температура, біль, колір шкіри) і морфологічних ознаках людського тіла. „Уже згодом почали дивитись на фізіологічні та патологічні ознаки. А молекулярна медицина не дивиться на кінцевий результат – хвору тканину, – а хоче знати, чому і яким чином вона трансформувалася, а також як запобігти небезпеці“.

Розповідаючи про сучасні методи лікування онкозахворювань, д-р Ю. Мончак зазначив, що сьогодні медики вживають нові дизайн-ліки: „Рак – це не одна хвороба, а безліч хворіб. Кожна клітина має потенціял стати раковою, бо рак – не вірусне захворювання, це мутації, які відбуваються у генах, що призводить до того, що клітина стає безконтрольною і починає швидко розмножуватися. Щоб цьому запобігти, ви мусите боротися з власними клітинами. Тому треба знайти ліки, які будуть розпізнавати тільки ракові клітини. Дизайн-ліки впливають лише на ту частину клітини, яка виявила мутацію і спричинила онкозахворювання“.

Висловлюючи переконання, що персоналізована медицина може подолати онкозахворювання, д-р Ю. Мончак як директор молекулярної лябораторії ствердив: „Тоді як звичайна хеміотерапія вбиває клітини, які швидко розмножуються, незважаючи на те, чи вони здорові чи хворі, дизайн-ліки впливають лише на пошкоджену тканину. Це новий персоналізований підхід до лікування та медицини загалом. Уже зараз є види онкозахворювань, які ми можемо лікувати“.

Сьогодні, коли молекулярну діягностику людини можна здійснити всього за дві години і швидко відреагувати на небезпеку, якщо виявлено мутовані гени, перед медициною стоїть виклик, як використовувати цю інформацію. „Багато науковців настільки захоплені питанням, чи вони можуть щось зробити, що часто забувають про те, чи справді потрібно це робити, і не думають про наслідки. Ми маємо можливість натворити такі страшні мутації, що не зможемо з цього вийти. Тому я вірю в біоетику. Це наука, яка намагається аналізувати процеси цілісно, дивлячись не лише на окремий прецедент, а й на загальний контекст“, – підкреслив д-р Ю. Мончак.

За час перебування в УКУ д-р Ю. Мончак жив у Колеґіюмі ім. Патріярха Йосифа Сліпого, активно спілкувався зі студентами, а на запрошення Центру розвитку особистості прочитав лекцію для студентів гуманітарного факультету.

Розмова про сімейне підприємництво



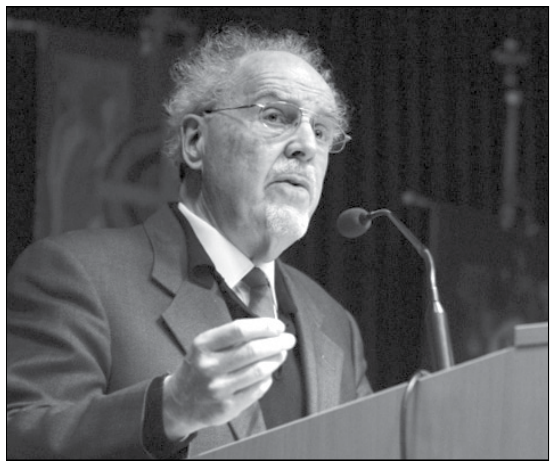
Чарльз Пітер на конференції.

ЛЬВІВ. – Конференція „Управління сімейним бізнесом з покоління в покоління“, співорганізатором якої була міжнародна компанія „Ернст енд Янґ“, відбулася 11 червня у Львівській школі підприємництва Українського Католицького Університету.

Поради на конференції висловили Чарльз Пітер – власник та генеральний директор компанії „Бенінґер Гус“, Гайнріх Крістен та Роджер Крапф з компанії „Ернст енд Янґ“ (Швайцарія), Клод Корназ з компанії „Ветропак“.

Український досвід представили Ольга Горбановська – керівник практики „Human Capital“ та Альберт Сич – керівник юридичної групи компанії „Ернст енд Янґ“ (Україна).

Провідні філософи взяли участь у симпозіюмі на тему етики



Пітер МакКормік, який подарував Українському Католицькому Університетові понад 6,000 філософських праць.

ЛЬВІВ. – В Українському Католицькому Університеті (УКУ) відбувся міжнародний філософський симпозіюм „Етика у ґльобалізованому світі та громадянські чесноти“, доповідачами та учасниками якого стали понад 100 науковців з Франції, України, Канади, США, Німеччини та Лівану. Під час симпозіюму в УКУ було створено Міжнародний Інститут етики та проблем сучасности (директор – Володимир Турчиновський).

Владика Борис Ґудзяк під час відкриття симпозіюму та з нагоди створення Інституту етики зазначив: „На нас покладено велику відповідальність – шукати відповіді на проблеми цілого світу, і я переконаний, що ми зробимо свій внесок у цю справу“.

Одним з головних доповідачів був постійний член і колишній віце-президент Міжнародного інституту філософії, віце-президент Комітету з академічних та стратегічних питань Колеж де Франс (Франція) Пітер МакКормік. Саме його бібліотека філософських праць (понад 6,000 книг), яку він подарував УКУ, стала міцним фундаментом для розбудови інституту етики.

З доповіддями виступили також проф. Віктор Малахов з Києво-Могилянської академії, проф. соціології Університету Джорджтавну (США) Хосе Касанова.

Доповіді викликали дискусії, особливо щодо необхідности визнання провин минулого на прикладі німецького суспільства, про що говорили професори Міжепархіяльної вищої семінарії ім. св. Ламберта (Німеччина) Алоїс Бух та Університету Нотрдам (Ліван) Едвард Алам.

Бібліотеці подарували понад 12 тис. томів

ЛЬВІВ. – Богословський факультет Тілбурзького університету в Голяндії передав для бібліотеки Українського Католицького Університету (УКУ) понад 12 тис. томів сучасної академічної богословської літератури. Щедрий дарунок прийняли декан філософсько-богословського факультету диякон Роман Завійський і директор бібліотеки Тарас Тимо, які 25-28 червня відвідали університет у Голяндії.

Отримана колекція – найбільший одноразовий дарунок в історії бібліотеки УКУ. Т. Тимо зазначив, що у ній представлена найкраща академічна література з богослов'я та суміжних дисциплін. Книги видані англійською, німецькою та французькою мовами.

Р. Завійський висловив подяку деканам богословського факультету Петерові Йонкерсові та Адельбертові Дено за щедру підтримку української богословської науки.

Досі бібліотеці УКУ дарували книги о. Роберт Тафт – довголітній викладач Папського орієнтального інституту, проф. Ігор Шевченко – гарвардський науковець-візантиніст, о. Іван Шевців та багато інших. Значну частину колекції бібліотеки становлять книги з приватної книгозбірні родини Ґудзяків, які подарував ректор УКУ Владика Борис. Численні видання передали бібліотеці Українського наукового інституту Гарвардського університет, Канадського інституту українських студій, Інституту Митрополита Андрея Шептицького з Отави, Папського орієнтального інституту, Лювенського католицького університету.

Прес-служба УКУ



Вісті Фундації імені Івана Багряного
Серпень 2013 року, ч. 155

Щоб слово полум’ям взялось

Незабаром виповниться 200 років від дня народження Тараса Шевченка, народженого в серці української землі. Він став будителем, пророком і виразником дум її упослідженого, колись гордого козацького народу. Т. Шевченко добре розумів силу і значення слова для народу, тому він так гаряче прагнув, „щоб слово пламенем взялось, щоб людям серце розтопило“.

Чи за 200 років ми, українці, здолали в собі цю упослідженість, вторинність і меншовартість? То чому ж ми українці, й дотепер не підняли голови? По-рабськи схиляємося перед чужою мовою, чужою культурою? Варто комусь заговорити російською мовою, як „малорос“ тут же переходить на його мову, хоч той „російськоязичний“ усе життя прожив в Україні і не вважає за потрібне оволодіти мовою корінного народу.

Так званий Міністер освіти України Дмитро Табачник замахнувся на душу нашого народу і рубає без жалю. Йому мало „оптимізації“ (закриття багатьох українських шкіл), треба ще обмежити вивчення української мови, літератури, вилучити з шкільних програм українських шкіл історію України.

І на це, кажучи словами Т. Шевченка, „на всіх язиках все мовчить“. То де ви, українці ? Де ваші протестні листи, звернення, акції? Де ваш вияв турботи про майбутнє своїх дітей, своєї країни?

Як тут не згадати слова великого Тараса, його пекучий біль за стан нашої культури, мови, гіркий докір нам, нащадкам козацької України.

За що боролись ми з ляхами,
за що ми різались з ордами,
за що скородили списами
московські ребра?
Що ж то нині уродило?
Уродила рута, рута
Волі нашої отрута...

Євгенія Гладунова,
Рівне

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 100 дол. – **Юрій Криволап** замість квітів на могилу д-ра Анатолія Лисого, старшого виховника молоді ОДУМ, по 50 дол. – **Алла Черний** на видання книги „Діяспора пам’ятає“, **Олена Черепаха-Свириденко** на видання книги про голод „Діяспора пам’ятає“ в пам’ять бабусі Віри, дідуся Григорія й прапрадіда Панаса Єрофейова, які померли з голоду 1933 року, та **Іван Деркач** на потреби Фундації.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами щоб Фундація могла допомогати виданням в Україні!

Помер Анатолій Лисий (1925-2013)

5 червня після довгої недуги відійшов у вічність багаторічний голова Фундації ім. Івана Багряного д-р Анатолій Лисий, довголітній громадсько-політичний та церковний діяч, публіцист, журналіст і меценат багатьох українських організацій. Він з дружиною Дарією, з якою одружився 1960 року, дочкою о. Антохія, багато разів був в Україні, виконуючи різні обов’язки Фундації ім. І. Багряного, яку очолював у 1982-2000 роках, а потім знову – від 2004-го до 2008 року.

В 2004 році він був спостерігачем на першій турі виборів президента України й несподівано 4 листопада 2004 року захворів в Києві, опинився в лікарні, маючи інсульт мозку (строк). Перевезений до Мінеаполісу роками нездужав, хворів, не міг ходити та мав інші труднощі.

Народився він 5 грудня 1925 року в родині вчителів у селі Підлипному Конотопського району Сумської области. Батьки вчителювали в різних селах Конотопщини. Батько Михайло був заарештований у 1935 році, коли був директором десятирічки, звинувачуваний в петлюрівщині й засуджений на п’ять років тюрми.

Під час Другої світової війни А. Лисий з батьками виїхав на Захід. Зупинилися в Львові, де А. Лисий закінчив Малу духовну семінарію в 1943 році. Пізніше перебували в таборах біля Відня, в Австрії. Після закінчення війни переїхали до Німеччини. В Мюнхені 1945 року він вступив на медичний факультет Університету Людвіґа Максиміліяна. В 1950 році закінчив навчання, захистивши дисертацію „Невралгія трьохпалого нерва“.

До США приїхали у 1950 році і оселилися в Мінеаполісі. В 1953 році здав нострифікаційні іспити і одержав ліцензію для практики медицини і хірургії. У 1955-1970 роках служив в американській армії лікарем в ранзі капітана, а після звільнення був ще вісім років майором в резерві армії США.

Після військової служби мав трирічний вишкіл в ділянці гінекології та акушерства в Головному державному госпіталі в Мінеаполісі. 1975 року одержав звання професора-співпрацівника медичного факультету Мінесотського університету. Від 1995 року – на емеритурі. Всі роки був членом Американської медичної асоціяції та членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

До Української революційно-демократичної партії (УРДП) А. Лисий вступив ще за студентських років у Мюнхені в 1947 році. В той час серед студентства переважав націоналістичний рух, принесений з західньоукраїнських земель. Вихідці з центральної і цхідньої України не сприймали цих гасел. З появою на політичному форумі Івана Багряного, автора брошури „Чого я не хочу повертатися до СССР“, національно свідомі українці з східних областей України об’єдналися навколо його поглядів та ідей відносно виборення незалежної Української держави. Студентський осередок на чолі з А. Лисим називався „Золотоверхий Київ“. Членами його були пізніше відомі в українському політичному житті Микола Бояр, Левко Майстренко, Всеволод Голубничий, Юрій Нагорний та інші.

У США А. Лисий продовжував політичну діяльність у рядах УРДП. Від 1965 року став членом секретаріяту Центрального комітету УРДП, організаційним референтом, а пізніше – одним з заступників голови УРДП. Після перенесення газети „Українські вісті“ 1978 року з Нового Ульму, Німеччина, до США, в Дітройт, став головою видавничої спілки і був ним до 2000 року, коли газету припинено видавати. В 1975 році був одним з засновників Фундації ім. І. Багряного. Праця Фундації полягає в плеканні культурної та історичної спадщини українського народу, відомостей про його життя та його соціяльні й інші проблеми шляхом друкування книжок, газет та інших друкованих інформацій.

Першим виданням Фундації був „Збірник на пошану Григорія Китастого“ за редакцією проф. Якова Гурського. Виданням цієї єдиної на еміґрації книги про найбільшого бандуриста нашої ери Г. Китастого було вшановано цього неповторного композитора і мистця гри на бандурі, як також і однодумця і особистого приятеля І. Багряного.

Із створенням Об’єднання демократичної української молоді (ОДУМ) в 1950 рокі в Ню-Йорку А. Лисий включився в працю цієї організації в Мінесоті, де відбувалися впродовж багатьох років відпочинкові табори ОДУМ – філій Мінеаполісу, Чикаґо та Ґошену. В 1973-1977 роках А. Лисий був головою Головної управи ОДУМ, займаючи ступінь старшого виховника-провідника, активно працював в організації літніх таборів, був членом редакційної колегії журналу ОДУМ „Молода Україна“, в якому часто друкував свої статті. Багато років видавав Бюлетень ОДУМ Мінесоти. Пізніше був активним в Товаристві одумівських приятелів (ТОП).

Від 1980 року він був членом митрополичої ради Української Православної Церкви в США. В 1985 році був вибраний головою Комітету з святкування 1000-ліття християнства в Україні при УПЦ в США. Митрополит Константин призначив його бути офіційним представником УПЦ в США у контактах з різними Церквами України. В 1989 році, коли в Україні почався процес відродження самостійности Української держави, став головою Комітету допомоги Народному Рухові, який пізніше перетворився в Координаційний комітет допомоги Україні (ККДУ). Цей комітет розгорнув активну працю поміж американцями українського походження в Мінесоті для допомоги українському народові, який почав новий шлях своєї історії, вийшовши з лабет комуністично-московського гніту. На початках допомога була звернена



Св. п. Анатолій Лисий

насамперед жертвам чорнобильської катастрофи. Було вислано в Україну понад дві тонни ліків та інших медичних матеріялів. Також було вислано в Україну повне обладнання для шпиталю на 40 ліжок включно з ліжками та операційною апаратурою. При створенні Координаційного комітету допомоги Україні в США д-р А. Лисий став членом ради директорів цього комітету. В 2010 році за його важливу працю в Фундації йому дано премію лавреата ім. І. Багряного.

Похорон А. Лисого 10 червня в Мінеаполісі очолив Митрополит УПЦ в США Антоній. Поховано А. Лисого на цвинтарі „Hillside“ в Мінеаполісі, де поховані його батько Михайло, мати Олександра і брат Володимир.

В глибокому смутку А. Лисий залишив дружину Дарію, сина Богдана й дочок Наталію і Соню з родинами.

Вічна Йому пам’ять !

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Alex Konowal
19669 Willa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967
Тел.: (239) 676-9836

Садиба Івана Мазепи...

(Закінчення зі стор. 13)

манською й військовою скарбницею і канцелярією на батуринській околиці Гончарівці перед 1700 роком та їх пограбування й спалення у 1708 році. Презентуються результати розкопів залишків амбітного триповерхового палацу гетьмана, домової церкви, житлових і господарських будівель його садиби та кам'яниці на території колишньої фортеці Батурина у 2011 році.

Детально розглядаються знахідки фраґментів майстерно орнаментованих пічних кахлів і вишуканого імпортного столового посуду з палацу, польсько-литовських, шведських та російських монет, закладної дошки храму садиби І. Мазепи, а також унікальні керамічні ікони з декору його церковних споруд на Чернігівщині. Геральдична емблема на двох кахлях ідентифікується з гербом дружини гетьмана Ганни (померла у 1702 році).

Ці археологічні знахідки свідчать про багатство і витончену культуру побуту Мазепиного двору, наслідування мод і звичаїв аристократичних палаців Заходу, високий рівень місцевого ремесла та широкі комерційні й культурні контакти гетьманської столиці з Центральною і Східньою Европою та Османською імперією. В буклеті також розглядаються самобутнє оздоблення палацової і культової архітектури, керамічна рельєфна скульптура, геральдичне й сакральне мистецтво Мазепиної доби та впливи барокової культури Заходу, Києва і Чернігова на Батурин.

Залучені матеріяли фізико-антропологічних аналіз поховань батурян XVII–XVIII ст., розкопаних археологами. Вони доповнюють історико-археологічне вивчення населення міста та подають нові дані про загиблих від нападу 1708 року.

Видання ілюструють портрети, аерознімки Батурина, фото відбудованих укріплень цитаделі, гетьманських палаців, важливих археологічних знахідок, розкопаних людських решток та заходів для вшанування пам'яті жертв Батуринської трагедії. Публікуються комп'ютерні фотоколажі палацу та інших відкритих будівель гетьманського подвір'я на Гончарівці та плян цього комплексу до зруйнування у 1708 році, підготовлені на основі архітектурно-археологічних досліджень його залишок, а також комп'ютерні реконструкції первинного вигляду керамічних гербів та ікони, що прикрашали палац і церкви Батурина й Чернігова, фундовані Мазепою. Зібрано світлини малознаних керамічних ікон-барельєфів з храмових і монастирських споруд гетьмана на Чернігівщині.

Буклет розрахований на широке коло читачів і вчених. Його можна придбати за 8.95 дол. у Видавництві КІУС кредитною карткою через захищену електронну систему (www.ciuspress.com), е-поштою (cius@ualberta.ca), телефоном (780-492-2973), факсом (780-492-4967) або поштою: CIUS Press, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8. Поза межами Канади ціни в долярах США.

Українсько-канадська експедиція продовжує досліджувати давній Батурин. Доброчинців, які бажають допомогти цим дослідженням та публікації їх матеріялів, ласкаво просимо надсилати чеки з пожертвами за адресою: Prof. Zenon Kohut, Director, Kowalsky Program, Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8. Всі жертводавці отримають посвідку про звільнення цієї суми від податку, і їм буде висловлено подяку в публікаціях та публічних лекціях, пов'язаних з проєктом.

За додатковою інформацією про Батуринський проєкт у Північній Америці можна звертатись до його виконавчого директора д-ра В. Мезенцева за телефоном (416) 766-1408; e-mail: v.mezentsev@utoronto.ca.

Ковельська еліта...

(Закінчення зі стор. 13)

сталася визначна подія – в місті Авґзбурґу засновано музей-архів УВАН, ініціятором якого був саме він, В. Міяковський Сьогодні важко уявити навіть, як тільки можливо було в ті роки, у тій ситуації, в таборах „Ді-Пі" збирати по документику, від афіші до автографа знаного земляка, як зберігати зібрані матеріяли…

В. Міяковський у 1950 році переїхав у США. Тут став він одним з фундаторів Української Вільної Академії Наук – те, що не судилося на рідній землі, хотілось здійснити бодай за морем-океаном. У Ню-Йорк переїхав також архів, якому присвоєно ім'я історика Дмитра Антоновича. А ще В. Міяковському довелося очолювати Інститут шевченкознавства УВАН у США.

І такими доречним є слова відомого дослідника „Розстріляного Відродження", наведені автором в книзі, в розділі про В. Міяковського: „Спостерігаючи його зблизька, не раз я думав: мабуть, на таких от людях і сталося в XX ст. чудо відродження України – всупереч долі, заборонам, поліційним репресіям, руїні".

В книзі „Волинські образки…" є чимало місць, що викликають гіркі роздуми. Ось сестра Євгенія пише листа братові Володимирові, пише вже наприкінці 1950-их, але й ще боїться назвати ім'я його, боїться безпосередньо йому писати, а листується лише через двоюрідного брата у Варшаві, а той міняє конверти і пише справжню адресу…

Або зовсім, на позірний погляд, рядки безпристрасні: „Дочка В. В. Міяковського Оксана (1919, Київ, в одруженні Радиш) нині живе в Ню-Йорку й досі працює в УВАН у США. Її діти Богдан (1945 р.н.) живе в Андорі, Володимир (1950 р.н.) – в Шотляндії, Ігор (1953 р.н.) – у США".

Звично в таких випадках згадується: нашого цвіту – по всьому світі. Але так тяжко відігнати дещо іншу думку: ось де український інтелект, під яким неблизьким він небом, і на які землі далекі він працює…

Книгу „Волинські образки: ковельська еліта другої половини XIX ст.", як зазначено в анотації, адресовано літературознавцям, краєзнавцям, учителям-словесникам, усім, хто цікавиться українською культурою. А ще – просто небайдужим людям.

Іван Корсак – український журналіст, письменник, Луцьк.

Bohdan Zenowij Malaniak,

a longtime resident of Glendale, CA, died peacefully on July 15, 2013 surrounded by family in the home he shared many years with his wife, children, grandchildren, family, and the many friends God richly blessed him with. He was 83 years old and his was a life well lived and he was a man well loved.



It's no secret Bohdan was one of the most energetic individuals you'd ever come across on the planet. He had an intensely full life and wholeheartedly gave himself to care for his late wife Eleanor and their family, his job, his community, and his nation – both home and abroad. Although energetic may be the first word that comes to mind to describe Bohdan, it is only a shallow representation. If you were to peel back this outer shell and see the drive beneath his energy, you would find great depth of courage, strength, loyalty and passion which gave way to his unyielding, undying love and generosity for those around him.

Bohdan's life began June 12, 1930 in Boryshkivtsi, Ukraine. His parents Anton and Olha Malaniak raised him and his beloved sister Nadia in the cities of Radechiw and Lviv. However, in the last year of WWII, Bohdan's immediate family and his grandmother fled Soviet Occupation and, after spending one year in Slovakia, relocated to a displaced persons camp in Regensburg, Germany a few weeks after Germany's surrender. Despite the day to day uncertainty of what would happen next coupled with a multitude of other immense challenges and struggles they faced, this was an especially enriching period in Bohdan's life as he and his family banded together with their fellow refugees to form their own strong community where he attended the Ukrainian Gymnasium. Boy scouting (Plast) and soccer were some of the activities Bohdan thrived in that became a part of everyday life. Here at Regensburg, he made many lifelong friendships and even continued to attend Regensburg Gymnasium Reunions into his later years. In 1948, Bohdan and his family immigrated to the U.S. and settled in Glendale, California – the place he would come to call home for nearly the rest of his life.

Not long after arriving on American shores, Bohdan joined the U.S. Army and proudly served six years on active duty during the Korean conflict in Japan where he served as First Sergeant with the Armed Forces Radio Service, the Far East Network. By the end of his military career, Bohdan had risen to the rank of Command Sergeant Major. Before retiring in 1990, he had served a total of seventeen years in the U.S. Army Reserve Force holding various positions, including Commandant of the Sixth US Army Non-Commissioned Officers (NCO) Academy, and was selected to serve as the first Command Sergeant Major of the 168th Aviation Group (Combat). He came to be decorated with numerous awards including the Legion of Merit, Meritorious Service Medal, Army Commendation Achievement Medal and Army Achievement Medal, both with Oak Leaf Cluster.

When Bohdan's active military service came to an end in 1954, he attended Los Angeles State College and received a degree in business administration. In 1955, he married Eleanor Croft Garvin whom he spent the next fifty-six years of his life with. Together, they raised all three children – Lori, Dina, and Joey – in Glendale. Here in their home, Bohdan loved to cook and entertain family and friends. As well, he found great joy in spending time with his family at the beach, the neighborhood pool and camping; while he had many hobbies such as golfing, collecting stamps, and listening to classical music, his greatest enjoyment was spending endless time with his grandchildren.

Bohdan spent thirty-seven years at Cedars-Sinai Medical Center as Associate Vice President for Academic and Research Affairs. Upon retirement in 1994, he continued to consult in the area of health care and technology transfer up until nearly the end of his life. Among the many awards he received from CSMC over the years, the one that meant a great deal to him was when the Medical Center honored him by establishing an endowment in his name, the "Malaniak Award for Excellence in Postdoctoral Research" for promising young medical researchers.

When it came to serving the community, Bohdan stayed heavily involved with his homeland in several ways for nearly his entire life. For thirty years, he served as manager, member, and president of the Los Angeles-based Ukrainian National Choir "Kobzar" and organized many major fundraising events and even produced a recording. Additionally, he gave many years of leadership serving on the Board of Directors as president, secretary, and member of the advisory board for the California Association to Aid Ukraine which provided humanitarian support for the people of Ukraine. Bohdan successfully engaged the interest of Cedars-Sinai Medical Center in international collaboration and technology transfer with several projects for Ukrainian scientists and medical professionals, combined with support from CAAU. Following the 2006 visit of then First Lady of Ukraine Kateryna Yushchenko, Head of the Supervisory Board of Ukraine 3000 International Charitable Foundation, he spearheaded the launch of the International Healthcare Fellowship program, a partnership of Cedars-Sinai, Ukraine 3000 and CAAU that continues provide training for medical professionals that will improve outcomes for critically ill children in Ukraine. Alongside these projects, he was deeply involved giving administrative support with the "Wheels for Ukraine" program. As well, his passion to preserve history led him to become editor-in-chief of a book documenting the lives of those who, like him, spent many years in the displaced persons camp in Regensburg. He also produced a short film entitled "Striving for Dignity" which is an account of life in Regensburg.

While Bohdan achieved many other unmentioned awards, honors, and recognitions throughout his life that would be worthy of praise, the real legacy he left behind reached far beyond tangible papers and medals. Bohdan lived each day with audacity, generosity, and energy. Instead of using his successes to make a more lavish, comfortable life for himself, he gave what he had to those around him and found great happiness in the act of doing so. He never made excuses and rarely looked at the negative side of anything. Instead of focusing on things that could be viewed as difficulties, hardships, and drawbacks, he fought his way through every part of his life fueled by his love for his wife, his family, his friends, and his country. Ultimately, for those who knew him well and for those who did not know him well, he was a person who saw the beauty in life. In his death, we should remember this. May each one of us honor him and one another by trying to carry on his best attributes with all our strength.

Bohdan's life seems to echo the lyrics of a song he used to sing, "If you are with me, the whole world is mine. I need no money, no wealth; all my joy is being with you!"

Bohdan leaves behind daughters Lori Britten (husband Mark) and Dina Malaniak; son Bohdan Joseph Malaniak; granddaughters Hilary Pratt (husband Andrew), Larissa McClure (husband John), Isabella Malaniak; grandsons Benjamin Britten and Cooper Malaniak; and great-granddaughter Katelyn McClure, as well as his sister Nadia Oransky, and the Petyk, Shust, and Baley families. He is preceded in death by his late wife Eleanor Garvin Malaniak.

A private family funeral service was held at Riverside National Cemetery in Riverside, California on Monday, July 22, 2013.

In lieu of flowers, the family requests donations be made to one of the following:

"General Clinical Research Center: Malaniak Award for Excellence in Postdoctoral Research"
Cedars-Sinai Medical Center
8700 Beverly Blvd., Suite 2416
Los Angeles, CA 90048
Online donations at: https://www.discoveringforlife.org/sslpage.aspx?pid=1065
or
"Aid to Needy Children in Ukraine"
California Association to Aid Ukraine
c/o Ann Prokopovych
23232 Park Ensenada
Calabasas, CA 91302
Online donations at: www.CAAUkraine.org

Володимир Путін ...

(Закінчення зі стор. 1)

стандартних вітань та запевнень у „тісній співпраці" двох держав, єдиним, що привернуло увагу спостерігачів, стала заява В. Путіна про актуальність проблем безпеки, де наразі „дуже багато загроз і викликів перед нашими країнами".

Значно більше часу В. Путін був присутній на конференції „Православно-слов'янські цінності – основа цивілізаційного вибору України", організованій провідником проросійського руху „Український вибір" Віктором Медведчуком. „Ми будемо поважати будь-який вибір українського народу і української держави", – заявив російський Президент і тут же одразу ж закликав до „тісної інтеґрації російської та української економік".

Оцінюючи ці події, опитані „Німецькою хвилею" експерти одностайно піддали критиці „відокремленість Церкви від вірян", яку, на їхню думку, виявили організатори святкувань 1025-ліття хрещення Русі.

„Це свідчить, що РПЦ стала такою собі державною структурою, де церковні єрархи за прикладом влади відділили себе від прочан і суспільства", – сказав в інтерв'ю „Німецькій хвилі" експерт Інституту соціяльних технологій „Соціополіс" Ярослав Макітра. Він вважає, що вжиті в Києві заходи безпеки були неадекватні вірогідним загрозам для високих російських гостей, але цілком відповідали „уявленням політиків та церковників про свій власний комфорт".

З цим погоджується і голова правління Українського незалежного центру політичних досліджень Юлія Тищенко. Вона вважає, що В. Путін навмисне приділив так мало уваги своєму колезі В. Януковичеві, віддавши перевагу участі в конференції проросійської організації. „З боку Путіна це, безумовно, політичний тролінґ Януковича. Але Кремль явно переоцінює впливовість Медведчука, коли робить ставку на нього та на ідею референдуму з історичного вибору України", – зробила висновок Ю. Тищенко.

На думку Я. Макітри, В. Путін не просто дав зрозуміти В. Януковичеві, що Москва не підтримуватиме його на президентських виборах 2015 року – глава російської держави намагався своєю поведінкою „показати себе господарем на українській території, де він може собі дозволити порушувати протокольні формальності і приділяти марґінальній громадській організації більше уваги, ніж своєму українському колезі".

(Українська служба „Німецької хвилі")

Колишні учні української гімназії в Реґенсбурзі, Німеччина (1945 - 1949 р.р.) діляться сумною вісткою, що 15 липня 2013 року у Ґлендейл, Каліфорнія, відійшов у вічність наш найдорожчий друг і приятель

св. п.

Богдан-Зеновій Маланяк

нар. 12 червня 1930 року в Україні.

Після війни у 1945 році з родичами опинився у Реґенсбурзі, де ходив до гімназії та був завзятим Пластуном. У 1947 році з двома пластунами гуртка „Лев" відважився нелегально дістатися на Світове Скавтське Джемборі у Франції.

У 1948 році з родичами прибув до Лос-Анджелес, Каліфорнія. Майже відразу зголосився до американського війська, де відслужив 6 років активної служби та 17 років резерви, закінчив студії та у 1955 році оженився з Еленорою Крофт Ґарвін (Еленора померла 13 червня 2012 року). Подружжя мало трьох дітей, п'ятеро внуків і одну правнучку.

Окрім відповідальної професійної праці в Cedar-Sinai Medical Center, був дуже активний в українській громаді, зокрема у допомозі Україні. Мав багато престижних військових, професійних та громадських відзначень.

Для „Реґенсбурзької родини" був незамінимим „гетьманом", ентузіястом, промотором багатьох з'їздів. Йому належить виготовлення документального фільму про табір „Д.П." в Реґенсбурзі „В боротьбі за гідність" - багатьох вартісних одноднівок, відео (часто гумористичних) та різних програм. Теж довів до успішного видання книжку „Українська гімназія, Реґенсбурґ, Німечина 1945-1949. Наші зустрічі і спадщина". А найважніше, його щира товариськість, глибока посвята і ентузіязмом до всього, за що брався, а разом з тим - дружня безпретенсійність і відданість назавжди залишаться у наших серцях.

Похований на військовому цвинтарі Riverside National Cemetery, Riverside, CA.

Вічна і славна Тобі пам'ять, Богдане!

Опечаленій родині - дітям, внукам, правнучці та сестрі Надії-Славці Оранській і всім рідним висловлюємо щире і глибоке співчуття.

„Реґенсбурзька родина"

Ділимося сумною вісткою, що 23 липня 2013 року в Торонто, Онт., відійшов у вічність

св.п.

Роман Тицький

нарджений 6 вересня 1924 року в Черчі, що біля Рогатина, Україна.

Панахида відбулася 26 липня в похоронному заведенні Неведюка в Торонто.

Похорон відбувся 27 липня з церкви св. Димитрія Великомученика на цвинтар св. Володимира в Оквіл, Онтаріо, Канада.

Залишилися в смутку:
дружина - Лідія
дочка - Ореста з дочками
сини - Маркіян, Адріян і Юліян
та ближча і дальша родина в Канаді, Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 20 липня 2013 року відійшла у Божу Вічність

св. п.

Любомира Федорко

уроджена 7 жовтня 1932 року.

Панахида була відправлена в похоронному заведенні Сентеі у четвер, 25 липня, а Похоронні Відправи - 26 липня з церкви Матері Божої Неустаючої Помочі на цвинтар св. Ядвиґи.

У великім смутку залишила:
приятельку Олю Занке з родиною,
нашу громаду у якій покійна була дуже активною,
численну родину в Україні, Польщі й Америці.

Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної будуть передані на сиротинець у Бережанах, на відновлення церкви св. Івана Хрестителя у Детройті, Миш., і на Діточий Шпиталь ім. А. Шептицького у Львові.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 17 липня 2013 року відійшла у вічність наша найдорожча Мама і Бабця

св. п.

МАРІЯ ХРАПЛИВА

з дому КУРИЛЕЦЬ

нар. 27 грудня 1918 року в Соколі, Україна.

Парастас відбувся 23 липня 2013 року в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

Похоронні відправи відбулися 24 липня 2013 року в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишися в глибокому смутку:
син - АНДРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
донька - ОЛЕНА МЕСС з мужем ТОМОЮ
внуки - МАРКО, АДРІЯН з дружиною АМАНДОЮ і ТАЛЯ ХРАПЛИВІ
- ДАНКО МЕСС і РАЛФ ҐРІН,
КАТЯ МЕСС і РЕБЕКА РИНҐКВИСТ
свати - ІРЕНА і ОСИП ГОЛИНСЬКІ
- СУЗАННА МЕСС

Вічна Їй пам'ять!

Для вшанування пам'яті Покійної просимо бажаючих складати пожертви на:
• St. John the Baptist Church Charities, 719 Sandford Ave., Newark, NJ 07106,
або на
• Shevchenko Scientific Society, 63 Fourth Ave., New York, NY 10003

---

6 серпня 2013 року припадає двадцять девята невимовно болюча річниця смерти мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

св. п.

д-ра ІЛЛІ АНДРУСЯКА

СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені:

- **в катедрі св. Покрови в Дітройті (Савтфілд, Миш.)**
- **в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.**
- **в церкві Успення Пресвятої Богородиці в Люрді.**

Про молитви за душу Покійного просить

дружина МАРІЯ

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція



Майбутнє своєї родини
забезпечте тепер!
Придбайте*:
– ЖИТТЄВЕ СТРАХУВАННЯ (LIFE INSURANCE)
– АНУЇТЕТИ (ANNUITIES)
– ВИВІНУВАЛЬНІ ГРАМОТИ (ENDOWMENTS)
* Наявні не в усіх штатах.
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
UNA УНС 1894
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
Звертайтеся до нас:
Продажі – 888-538-2833 ext. 3055
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Загальні інформації – 800-253-9862
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation